

nt

naš tednik

LETO XLIII.
Številka 22
Cena 8,— šil.
(10 din)

petek,
31. maja 1991

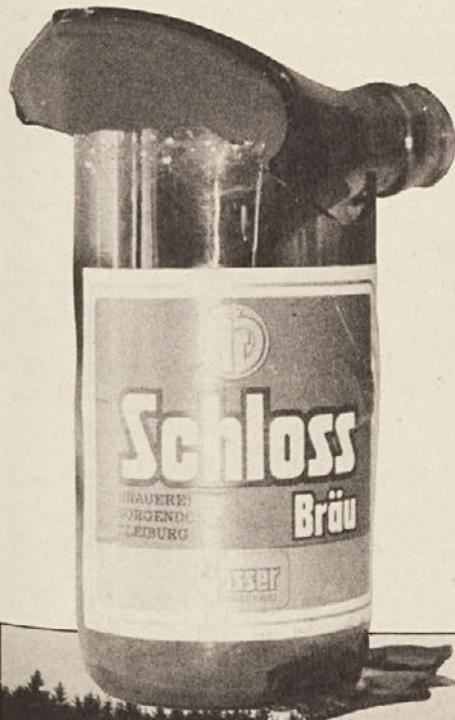
Poština plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort
Klagenfurt/
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt/
Poštni urad
9020 Celovec

Okrajno glavarstvo v Borovljah?

Občinski svet v Borovljah je vložil predlog, da naj bi za območje Roža uredili lastno okrajno glavarstvo oz. vsaj ek-spozituro. V to okrajno glavarstvo bi bile vključene občine Borovlje, Bistrica v Rožu, Šmarjeta, Sele, Bilčovs, Kotmara vas, Žihpolje in del občine Žrelec. Občinski svet poudarja, da so Borovlje gospodarsko in kulturno središče za vse te kraje. Poleg tega je v Borovljah okrajno sodišče, pa tudi šolsko središče. Okrajnega glavarstva bi se lahko posluževalo 18.000 prebivalcev.

Pivovarna Union se zanima za Sorgendorf/Stih

Steirerbrau bo zapr-la Sorgendorf/Stih v občini Pliberk. Pivo-varna Union, ena najbolj renomiranih pivovarn v Sloveniji, pa je pripravljena pogajati se o pre-vzemu koroške pi-vovarne . . .

Kar so v Pliberku že dolgo pričakovali, je Steirerbrau zdaj uresničila. Zaprla je pivovarno Sorgendorf/Stih. Uradni vzrok so predpisi za varstvo okolja, ki predvidevajo, da se bo tudi pivovarna v Sorgendorf/Stih morala priključiti na občinsko kanalizacijo. To bi stalo pribl. 20 mio. šilingov — in to je preveč, argumentirajo pri Steirerbrau.

Za Sorgendorf se zdaj zanima tudi pivovarna UNION iz Ljubljane, ki sodi med največje in najbolj kvalitetne pivovarne v Evropi.

50 delovnih mest bo z zaprt-jem pivovarne izgubljenih. Zato se vsi (občina, župan, deželna vlada) trudijo, da bi ohranili proizvodnjo in s tem delovna

mesta v Sorgendorf/Stih. De-želna vlada je najavila tudi poga-janja z drugimi pivovarnami, npr. z Otakringerjem. Medtem je Steirerbrau ponudila, da bi pre-

vzeli 40 delojemalcev v proiz-vodnji v Celovcu, kjer naj bi v prihodnje proizvajali sorgend-orfsko pivo.

Na pobudo Kluba slovenskih občinskih odbornikov pa je pre-teklo sredo tudi pivovarna UNION v Ljubljani pokazala svoje zanimanje za Sorgen-dorf/Stih. Direktor Uniona Mitja Lavrič je dejal v pogovoru z Našim tednikom, da je Union načelno zainteresiran. „Če sta koroška deželna vlada in občina Pliberk pripravljena pomagati pri realizaciji celotnega projekta, bi bil Union pripravljen tudi za konkretna pogajanja,“ je izjavil direktor Mitja Lavrič.

Na vsak način bo veljalo rešiti vprašanje stroškov za kanaliza-cijo. Deželna vlada je že nakaza-la, da bi prevzela večji del stroškov. Steirerbrau pa je v pre-teklih letih dobila številne pod-pore, katere bi seveda moral do-biti tudi novi proizvajalec.

Union je dobitnik številnih mednarodnih priznanj za kvali-tetno izdelavo piva; pivo izvaža v številne evropske države. Vrhu tega je Union močno in zdravo podjetje. Naslednji teden naj bi prišlo do prvih konkretnih pogo-vorov med Unionom in partnerji na koroški strani. Pogovor bo posredoval Klub slovenskih ob-činskih odbornikov. S. K.

PISMO IZ SLOVENIJE

Plačanci ugrabljali in ubijali

Mariborski dogodki so presunili ves svet. Iz štajerske prestolnice je odšla televizijska slika v stotine milijonov domov širom našega globusa. In ta slika je bila grozna, žalostna in poučna: vojaški oklepni transporter je brezobzirno do smrti povozil civilista sredi evropskega mesta. In brezbržno odhrumel naprej. Kot da se nič ni zgodilo. Le kdo naj bi bil lahko tako podel, nizkoten in brezobziren, če ne plačanec v vojaški uniformi, ki ubija za denar? Prav to je potrdil tudi obrambni minister Janez Janša, ki je v televizijskem „Žarišču“ razkril ozadja in namene srbskih nacionalističnih glav, ki bi si rade celotno Jugoslavijo podredile in jo spremenile v svojo balkansko kolonijo.

Načrt za krvave mariborske dogodke so sestavili v beograjskem generalštabu pod vodstvom neotesanega in oholo trdorokega generala Blagoja Adžića. Sami Srbi seveda, mimo vednosti 5. armadnega območja iz Zagreba, pod katerega kontrolo naj bi spadala Republika Slovenija. Srbski teroristi v vojaških uniformah so v Slovenijo prepeljali večje število posebej izurjenih komandosov, plačancev, po vzoru tujske legije. Le-ti naj bi po skrbno izdelanem scenariju povzročili incidente, katerih končni cilj bi bil zajetje in aretacija slovenskega vodstva. Perfidno igro je začel generala

marioneta, Mičo Delić, poveljnik mariborskega korpusa. Pomagali so mu celo slovenski izdajalci, prav tako v vojaških uniformah „Jugoslovanske armade“. Dva plačanca-izvidnika sta v polni bojni opremi vohljala okrog kadetnice, kjer so se urili slovenski vojaki, obvezniki slovenske Teritorialne obrambe. Našim fantom seveda ni preostalo nič drugega, kot da so ju zajeli in privedli na zaslišanje. Na to je reagiral general Delić tako, da je pripeljal oklepne pred slovensko kadetnico in začel postavljati ultimato. Slovenski in srbski vojaki so si gledali prek puškinih cevi. Le iskra bi manjkala in spopad bi bil neogiben. V nadaljnja pogajanja okrog umika vojske, so se vključili ugledni ljudje Maribora ter poveljnik štajerske teritorialne obrambe, slovenski polkovnik iz Murske Sobote, Vladimir Milošević. Sredi pogajanj ob dveh ponoči, so v stavbo občinskega poslopja vdrli teroristi-plačanci, ki so se pripeljali v vozilih Rdečega križa, ter z orožjem pred očmi vseh ugrabili polkovnika Miloševića. Že čez petnajst ur so ga izpustili. To je tako razkačilo Mariborčane, da so začeli množično protestirati in so se v tisočih zllili na ulice. Enega od njih, Jožeta Simčiča, je pri tem zmečkal vojaški oklepnik, tako da je nesrečnik na kraju samem podlegel.

Slovenija udari nazaj

Seveda Slovenci nismo držali križem rok. Na svoj način smo udarili nazaj. Najprej smo vojski izklopili elektriko. Ob tem je bil ranjen električar v bližini Ptujja, na katerega so streljali vojaški teroristi. Vojska je morala popustiti in pristati na naše pogoje pogovorov. Sledili so dodatni ukrepi obrambnega ministra Janše in slovenske politike. Gleda na to, da je bil oklepnik, ki je do smrti pregazil Jožeta Simčiča — kakšna ironija — izdelan v mariborski tovarni TAM, je Slovenija takoj ustavila vse dobave jugoslovanske zvezni armadi, preostale oklepne iz mariborskega TAM-a pa je zasegla.

Prav enako se je zgodilo z vsemi podjetji, ki namensko proizvajajo za vojsko. Teh pa je zelo veliko in vsa so blokiral vojaške dobave ter prepovedala vojski dostop na njihova dvorišča.

Poveljstvo 5. armadnega okrožja iz Zagreba je ponovno postavilo ultimato, da je treba mariborske oklepne vrtni v torek, 28. maja, ob 19. uri, a slovenska vlada seveda ni popustila. Začela je kontrolirati železniški in cestni promet, saj je bilo pričakovati nove teroristične okrepitve iz Srbije. Javil se je general Marijan Vidmar, šef ljubljanskega korpusa jugoslovanske armade, in zanimal vse govornice ter vesti, ki naj bi bile lažne, in za to obdolžil ministra Janšo. Seveda mu javnost ni verjela, še zlasti, ker je zvezna vojska istočasno organizirala silovite letalske manevre nad Dolensko.

Pa še eno posledico so imeli mariborski incidenti: že napovedani obisk avstrijskega kanclerja Vranitzkega na otvoritev karavanskega predora je odpovedan, za obisk Anteja Markovića pa Slovincem tako ali tako ne bo žal.

Septembra precišnje spremembe v vodstvu ZSO?

Septembra letos bo imela Zveza slovenskih organizacij svoj redni občni zbor, kjer bo verjetno v središču razprave „novi“ narodni program ZSO ter precejšnje personalne spremembe v vodstvu te slovenske osrednje politične organizacije.

Odhod doslejnjega tajnika dr. Marijana Sturma je skoraj stoodstoten. Vse špekulacije, da bi prevzel mesto predsednika, dr. Sturm izključuje. Kot zgodovinar se bo verjetno preselil na univerzo, kjer se želi posvetiti znanstvenemu delu. V politiki pa želi sodelovati le še ob robu, mogoče kot član enega izmed odborov ZSO. Na vsak način se doslejnji tajnik ZSO ne bo več poklicno ukvarjal s politiko.

Sturm je eden izmed očetov „novega“ narodnega programa ZSO, ki ga želi organizacija predstaviti slovenski javnosti. Prvi poizkus v to smer ni bil ravno uspešen, le dva narodnjaka sta se znašla na predstavitvi v Pliberku; ZSO je gotovo pričakovala znatno večjo udeležbo in več zanimanja. Tajnik ZSO želi s temi informacijskimi sestanki nadaljevati šele jeseni in upa, da bo potem več zanimanja; tega pa že na minulem občnem zboru Slovenske prosvetne zveze ni bilo

zaznati. Bo na občnem zboru ZSO drugače? „Če bodo sestanki jeseni malo bolj odmevni, potem gotovo,“ upa dr. Sturm.

Precejšen del vplivnih in vidnih funkcionarjev pa je ZSO „izgubila“ že pred letom dni, ko se je oblikovala delovna skupina slovenskih socialistov okoli Tomaža Ogrisa. Preteklo nedeljo je bila ta delovna skupina potrjena tudi na občnem zboru SPÖ.

Kdo naj bi vodil v prihodnje Zvezo slovenskih organizacij, danes še ni čisto jasno. Marsikateri funkcionar ZSO — tudi vodilni — ne prekriva kritike, da se doslejnji predsednik dipl. inž. Feliks Wieser premalo oz. skoraj sploh ne zanima več za vodenje organizacije in da se ne vključuje več v dnevno narodno politiko. Na drugi strani pa po besedah vidnega predstavnika ZSO (ki pa ne bi bil rad imenovan) stojijo spet tisti, ki bi radi obdržali

Za učinkovitejšo politiko Slovencev v Italiji

Zgodovinske spremembe, katerim smo priča na svetovnem in še posebej na evropskem političnem prizorišču, narokujejo tudi Slovincem v Italiji, da temeljito premislimo svoj položaj, da ocenimo prehojeno pot in uskladimo svoj korak z zahtevami novega časa, pa tudi z doslej neslutnimi možnostmi, ki jih odpira.

Če smo Slovenci v Italiji marsikaj dosegli na kulturnem in gospodarskem področju, in to zlasti na Tržaškem in Goriškem, a v zadnjih časih tudi na Videmskem, je po drugi strani naš temeljni pravni status še vedno nedorečen in s tem vedno bolj vprašljiv, povrh pa smo priča nenehnim poskusom krčenja pravic, ki nam jih je vendarle uspelo uveljaviti, kakor tudi sprejemanju ukrepov, ki ne upoštevajo naših zakonitih zahtev in koristi, če jih že ne teptajo. Dolga desetletja zaman čakamo na globalni zaščitni zakon, ki naj bi bil v skladu z današnjimi evropskimi standardi, in še tisto, kar nam v tem pogledu od časa do časa napovedujejo osrednje državne oblasti, nas prej vznemirja, kot pa nav-

daja z upanjem. Medtem smo za beležili napade na rabo slovensčine v tržaških rajonskih svetih in na dvojezične osebne izkaznice v tržaških okoliških občinah, nova razlašanja slovenske zemlje, sprejemanje urbanističnih in drugih normativov, ki prezirajo našo specifičnost, itd. Vse to objektivno veča asimilacijski pritisk na našo skupnost, ki že tako izgublja na življenjski moči zaradi bolj splošnih demografskih gibanj.

Vzrokov za naš nezadovoljivi položaj je brez dvoma več, prav gotovo pa jih je potrebno iskati tudi v dokajšnji neučinkovitosti dosedanje politike Slovencev v Italiji. To politiko označuje razkosanost naše narodne skupnosti, ki ni nikoli mogla ali znala polno vzpostaviti

Krščanska kulturna zveza k izjavam

dr. Ambrozyja in dr. Capudra

Kakor smo zvedeli, bo prišlo 17. junija do srečanja med slovenskim kulturnim ministrom dr. Andrejem Capudrom in namestnikom koroškega deželnega glavarja dr. Petrom Ambrozyjem, ki je pristojen za kulturne zadeve. Ob tej priložnosti bi si želeli intenzivnejše pogovore o problematiki, na katero osrednji kulturni organizaciji koroških Slovencev opozarjata zdaj že osem let, vendar brez vidnega uspeha: gre za vprašanje kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo, ki se nam zdi predvsem v interesu naše kulturne emancipacije nujno potrebna, je pa poleg tega logični izraz kulturnih odnosov dveh sosednjih dežel.

Da bo slovenski minister, kljub nesporazumnim izjavam, pri teh razgovorih dosledno zastopal naše interese, o tem smo trdno prepričani in upamo, da bomo še pred njegovim srečanjem s koroškim kolegom imeli priložnost mu razložiti naša stališča in pričakovanja.

Kar pa se tiče odnosa dr. Ambrozyja do tega vprašanja, pa se nam zdi naravnost neverjetno, kar je izjavil v pogovoru z Našim tednikom, češ da ne ve, kdo je na slovenski strani za to pristojen, ker obstaja več kulturnih ustanov. Morda mu bo pomagalo tisto pismo, ki sta ga Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza 19. oktobra 1983 naslovili v tej zvezi na njegov urad in do danes še nista dobili odgovora.

PISMO BRALCA

Spoštovano uredništvo!

Pred nekaj dnevi je vaš novinar na malce nenavaden način — kar po telefonu — dobil od mene nekaj izjav v zvezi s koroško-slovenskim kulturnim sodelovanjem in jih neavtorizirano objavil v zadnji številki vašega lista. Poleg docela korektnih informacij je navedena tudi misel, ki ste jo vzeli iz konteksta in jo v prirejeni obliki vstavili celo v podnaslov: „Slovenski minister Capuder: Zaradi koroških Slovencev si ne želimo političnih zdrah.“

Opozoriti vas moram, da takega stavka ni v moji osebni niti politični filozofiji. Nasprotno: kot dolgoletni sourednik in sodelavec Celovškega Zvona, kot pisatelj in v zadnjem času kot minister se nisem obotavljal iti skozi vsakršne „politične zdrahe“, kadar so se izkazale kot nujne za resnico in pravico. Upam, da se tudi v bodoče tej (često boleči) praksi ne bom izneveril, ne nazadnje tudi v prid koroških Slovencev.

Kar se tiče sodelovanja med dr. Ambrozyjem in mano, moramo najprej sestati skupaj za mizo. Za to je predviden datum 17. junija. Vsak preuranjen hrup okoli teh delikatnih vprašanj utegne skaliti delovno ozračje in spodnesti naše dobre namene o obojestranskem pravičnem in uravnoteženem sodelovanju. Jasno pa je za nas, naj se dežela Koroška predstavlja tudi kot domovina tamkajšnjih Slovencev.

Prosim vas, da to pismo objavite v vašem časopisu in vas s spoštovanjem pozdravljam!

dr. Andrej Capuder
republiški sekretar za kulturo

Finančno odškodnino za vasi ob ljubljanski cesti

Občinski svet v Borovljah zahteva tudi finančna sredstva za popravilo škode, ki so jo v zadnjih letih utrpeli vasi Podljubelj, Kožentavra, Podgora in Brodi ob ljubljanski cesti. Deželna vlada naj bi prispevala denar za obnovu vasi, ki trpijo zaradi hrupa avtomobilskih izpuhov. Prav tako zahteva boroveljski občinski svet denarno pomoč za celo občino.

V primeru, da zahteve občine ne bodo izpolnjene, je občinski svet najavil druge korake sveto z občani. Z njimi bi še bolj nazorno pokazali svojo odločnost.

Dolgoletni tajnik ZSO dr. Marijan Sturm napoveduje svoje slovo od profesionalne politike. Posvetil se bo znanstvenemu delu na univerzi.

vse pri starem, in tisti, ki bi radi videli čisto „nove metle“ pri delu in ne prikrivajo simpatij do tega ali onega funkcionarja, ki je že

nabiral politične izkušnje v Avstriji, pri sicer nekoliko manj pomembni stranki.

Silvo Kumer

povsem demokratičnih odnosov v svojem notranjem življenju, pozna pa množični pojav vključevanja v vsedrjavne politične stranke in povrh zlasti še v takšne, ki so bile zavezane danes povsem preživelim ideologijam. Razkol v italijanski partiji je ravno na tem področju prinesel nove delitve.

Čas je, da Slovenci v Italiji kretno na drugačno pot. Svoje napore za učinkovitejšo politiko moramo usmeriti v krepitev samostojnega političnega nastopanja, kakor tudi v krepitev enotnosti, ki naj bi bila plod in hkrati predpostavka dozo-relega političnega pluralizma. Da je to pravilna in vsekakor uspešnejša smer, nam dokazujejo tudi izkušnje drugih manjšinskih narodnostnih skupnosti v Italiji in Evropi: v Italiji predvsem izkušnje Nemcev na Južnem Tirolskem in Francozov v Dolini Aoste, ki so s samostojnim političnim nastopanjem v uveljavljanju svojih narodnostnih pravic prišli veliko dlje kot Slovenci.

V okviru prizadevanj za popol-

nejšo demokratizacijo in torej tudi za notranje utrjevanje naše skupnosti je skrajni čas, da bi odpadli zgodovinski monopoli in zapostavljanja, da bi ustanove, organizacije in podjetja, ki so po svojem izvoru, naravi ali namembnosti moralna last celotne skupnosti, dejansko prišli pod demokratični nadzor vseh njenih komponent. To bi med drugim omogočilo racionalnejše izkoriščanje naših sil in sredstev, pa tudi celovitejšo skrb za življenje naše skupnosti na vseh področjih, od gospodarskega in kulturnega, do socialnega in ekološkega. Notranja demokratizacija in vzporedna rast enotnosti bi naši skupnosti omogočili vse bolj polnokrvno povezovanje in vključevanje v širše politično in sploh družbeno življenje, kakor bi ji tudi večali moralno moč za uveljavljanje svojih zahtev in koristi.

Načeli političnega pluralizma in narodnostne samobitnosti sta ob načelih socialne pravičnosti, graditve pravičnega sožitja med tu živečima narodom, varovanja do-

brin okolja in evropskega federalizma že vedno usmerjali delovanje Slovenske skupnosti, pravzaprav od vedno tvorita, tudi formalno, se pravi statutarno, sam razlog njene obstoja. Prav zato se SSK danes lahko predstavlja kot pobudnica nujnega preokreta v politiki Slovencev v Italiji, pa tudi kot temeljna nosilka alternative v tem smislu. Seveda je potrebno, da SSK v ta namen ustrezno prenovi svojo organizacijo in okrepi delovanje, in to predvsem v smislu večje strokovnosti ob doslednem spoštovanju načela enotnosti v raznolikosti. V tem duhu se SSK v svoji sedanji predkongresni fazi obrača na celotno slovensko javnost, na vse njene zemljepisne in idejne komponente. Pripravljena je odprto sprejeti vsako pobudo ali predlog, tako posameznikov kot skupin, ki bi navdihoval že omenjena načela samostojnega političnega nastopanja, političnega pluralizma in demokracije, socialne pravičnosti, plodnega sožitja, varovanja dobrin okolja in evropskega federalizma.

Kmetice naj se aktivno
vključijo v strukture
kmečkega zastopstva

„Moški naj prevzamejo več odgovornosti v družinah!“

Fracijski vodja in zbornični svetnik Skupnosti južnokoroških kmetov Janko Zwitter je v pogovoru z Našim tednikom izrazil željo, da bi pri prihodnjih kmečkoborskih volitvah bila na enem izmed prvih mest zastopana tudi kakšna kmetica. „Zavedam se, da kmetica pogostokrat opravlja glavno delo, še posebej na polkmetijah, ko gre do moški na delo. Prav zato bi bilo nujno potrebno, da bi bili bolj zastopani tudi interesi kmetic,“ je dejal Janko Zwitter.

Anica Kober-Plesnik je ena izmed redkih primerov, ki se je v družini dejansko emancipirala. 33-letna tajnica Kmečke izobraževalne skupnosti je mati dveh otrok in hodi redno na delo. Njen mož se v tem času posveti otrokom in opravlja delo na domači gorski kmetiji — in to, čeravno ne prihaja iz kmečke družine.

Anica Kober-Plesnik je hodila v Trgovsko šolo v Velikovcu in je nato delala kot asistentka pri zdravnikih. S 27 leti se je podala kot socialna delavka v Novo Gvinejo, kjer je spoznala skromne življenjske razmere tamkajšnjega prebivalstva. Opravljanje takega socialnega dela je bila zanjo že od nekdaj otroška želja, kot sama pravi, verjetno iz posebnega socialnega čuta. V Novi Gvineji je prišla do spoznanja, da so ljudje v zahodnem, kapitalističnem svetu sužnji samega sebe in da igrata glavno vlogo le še čas in denar. Kvaliteta življenja prav zato ni več možna.

Danes dela Anica Kober-Plesnik kot tajnica Kmečke izobraževalne skupnosti; pri svojem delu skuša v prvi vrsti kmetičam nuditi izobraževalni program. Tako je organizirala razne tečaje kot na

primer tečaj o predelavi volne, predavanja iz zdravstva, predavanje o polnovredni hrani, sirarski tečaj, predavanje o varstvu okolja v gospodinjstvu in podobno. Kot rečeno je bil namen teh tečajev v glavnem nagovoriti kmetice, da bi v skupnosti dosegle več samozavesti ter da bi jim predstavili možnosti dodatnega zaslužka. Posebno razveseljivo je tudi dejstvo, da je s 1. julijem tega leta dovoljena prodaja kmečkih produktov direktno na kmetiji in sicer brez vsakršne obremenitve. Anica Kober-Plesnik je prepričana, da so kmetice bolj odprte in sprejemljive za nove ideje in znajo morda tudi bolj samostojno misliti kot moški. Medtem ko so bili kmetje doslej navajeni kmetovati v okviru državnega sistema, bodo z novo ureditvijo lahko postali bolj inovativni. Individualna predelava kmečkih produktov bo v naslednjih letih, ko se bo Avstrija vključila v Evropsko gospodarsko skupnost, pridobila na pomenu, ker bo povpraševanje po kvalitetnih produktih postalo tudi večje. Anica Kober-Plesnik je mnenja, da kmetice pridobijo na pomenu, ker bo povpraševanje po kvalitetnih produktih postalo tudi večje. Anica Kober-Plesnik je mnenja, da kmetice pridobijo na pomenu, ker bo povpraševanje po kvalitetnih produktih postalo tudi večje. Anica Kober-Plesnik je mnenja, da kmetice pridobijo na pomenu, ker bo povpraševanje po kvalitetnih produktih postalo tudi večje.

Tajnica KIS je z odzivom na ponudbo za kmetice osebno zelo zadovoljna, čeravno mnogokrat ni množična, je pa zato zelo intenzivna. Anica Kober-Plesnik se trudi za osebni odnos do kmetic in skuša le-te prepričati, da je v glavnem od njih odvisno, ali bo mogoče izboljšati življenjsko kvaliteto kmečkih družin. Zato bi bilo želeli, da bi se v strukture kmečkega zastopstva v bodoče vključilo vsaj nekaj kmetic, ki bi opozorile zbornico, kjer dominirajo moški, na probleme, katere imajo same. Nujno potrebno pa bi bilo tudi, da bi moški spremenili svoj odnos do kmetic, katere smejo po navadi delati le na domači kmetiji in skrbeti za družino. Še vedno je običajno, da moški izvajajo javne funkcije, kmetice pa se mnogokrat niti ne zavedajo, da imajo pri volitvah sploh volilno pravico. Glavni problem pri tem pa je, da ženske po navadi nimajo dosti samozavesti, moški pa niso pripravljeni prevzeti večje odgovornosti v družini. V številčno močnih kmečkih družinah ima kmetica gotovo določene prednosti, kot na primer, da pazijo starši na otroke. V primeru, da pa starši zbolijo, je glavno breme zopet na kmetici. Vse to ali pa vsaj del tega pa bo mogoče spremeniti le, če se bodo kmetice aktivno vključile v strukture kmečkega zastopstva, kjer bodo moške zainteresirale za te probleme. Potrebno pa je, da se okrepi samozavest kmetic in da se uveljavijo v družbi, v kateri žal še močno dominirajo moški — to pa še posebej pri Slovencih.

H. St.

Razburljiva občinska seja v Škocijanu:

Svobodnjaki odstopijo odbor za okolje Gospodarski listi

Prva občinska seja v Škocijanu se je pričela bučno. Sicer naj bi občinski odbor začel obravnavati obširni dnevni red — skupno 14 točk, svobodnjaki pa so oddali 19 nujnostnih predlogov — večina je vsebovala razne ukrepe za zaščito okolja.

S strani Gospodarske liste je zavel občinski odbornik Martin Pandel, ki je zastopal Franca Starza, stališče, da pod takšnimi pogoji njegova frakcija ni pripravljena priznati nujnosti Maroltovih predlogov, ker to ni običajen način postopanja. V tej smeri so dokazovale tudi vse druge frakcije, župan sam pa je bodril svobodnjake, naj končno pričnejo ustvarjalno delovati v odborih, ne pa da v priči prisotnih časnikaarjev napravijo iz občinske seje pravo manifestacijo. Poleg tega so vsebine nekaterih predlogov že večkrat obravnavali v odborih in marsikateri ukrepi so že izpolnjeni.

Pandel je sploh predlagal, naj svobodnjaki odstopijo odbor za varstvo okolja Gospodarski listi, češ da sami itak ne bodo zmogni izpolniti naložene naloge. Pandel je očital Maroltu neverodostojnost na področju zaščite narave in to utemeljil s primerom, ko je turistični podjetnik Marolt uničil zadnji najlepši naravni biotop ob Klopinskem jezeru. Maroltov odgovor: „Za to sem imel tudi odobritev; to Pandlovo izjavo pa bom preveril v zvezi z morebitno tožbo.“ Pandel mu je na to odgovoril,

Občinska seja v Globasnici Vprašljiv odnos SP in VP do turizma

Pri zadnji občinski seji so občinski odborniki EL stavili nujnostni predlog, da občina še pred glavno sezono poskrbi, da se ob pliberški zvezni cesti postavijo večjezične table, ki pozdravijo gosta.

Nujnost predloga so utemeljili s tem, da gostje, ki prvič obiščejo Globasnico, večinoma tožijo, da ni razvidno, kdaj se nahajajo na občinskem območju. Podobne table imajo skoraj vse občine! Odborniki SP in VP so nujnost predloga zavrnil in tako izkazali vprašljiv odnos do turizma v občini. Odbornik FP je glasoval za nujnost ter opozoril, da so s tem dani prvi nastavki, ki vodijo k izboljšanju turizma v občini. Nadalje je občinski svet soglasno sprejel letni račun za l. 1990. Iz tega je bilo razvidno, da je občina dobro gospodarila, saj je imela presežek v višini šil. 779.500,42.

ril, da k politiki spada predvsem tudi poslušanje in da on ni kritiziral legalnosti ali nelegalnosti tega ukrepa, ampak neverodostojnost referenta za varstvo okolja. Od tega trenutka pa se Marolt sam ni več opomogel, ker so s strani vseh drugih frakcij v skrajna dveurni razpravi „bombardirali“ Maroltovo nekonstruktivno obnašanje na občinski seji.

Šele pozno v noč so občinski odborniki lahko pričeli z obravnavanjem dnevnega reda, potem ko so bili vsi nujnostni predlogi svobodnjakov zavrženi. V pripravi je posebna študija o razvoju kraja in šele po izidu te študije se bo odločilo, ali se bo občinski kamp na severni strani jezera opustil. To zemljišče pa bi utegnulo biti dober prostor za novi kongresni in kulturni center ob

Klopinskem jezeru z vsemi napravami za oblikovanje prostega časa.

Občinski odborniki so svojčas tudi podpisali neko resolucijo, ki je bila naslovljena na deželno vladu s prošnjo, da namenijo ob priliki 70-letnice plebiscita ti „vladno zemljišče“ ob jezeru prav občini, in sicer zastoj. Le svobodnjaki niso podpisali te resolucije, obratno, glavni govornik je celo oddal ponudbo, da hoče odkupiti to zemljišče za šil. 100.000,— in s tem bistveno zvišal ceno za odkup tega zemljišča s strani škocijanske občine in s tem škodoval interesom občine.

To kopalisko zemljišče na južni strani jezera bi se lahko oddalo vsem tistim posestnikom turističnih podjetij, ki do zdaj niso imeli možnosti priti do kopaljšča.

Vse druge točke dnevnega reda so vsebovale splošne teme kot pogodbe za lovsko bratovščino ali dovoljenja gradnje dodatnih teniških igrišč. Občinski svet je povišal števnim organom ljudskega šteta honorar: za gospodinjstva s štirimi ljudmi na S 55,—, za vsak nadaljnji osebni list dodatno šil. 7,—, S 100.000,— je občinski svet soglasno odobril za projekt Obirskih jam, enako vsoto tudi športnemu društvu Klopinj.

Ob robu povedano: Gospodarska lista Škocijan je pri zadnjih volitvah napredovala in je ojačila svoje tri mandate. Gospodarsko listo Škocijan zastopajo občinski odborniki Franc Starz, Franc Polcer in Gregor Slugovc. Le trije glasovi so manjkali, pa bi bila Gospodarska lista Škocijan zastopana tudi v predsedstvu.

V Šmihelu ima demokracija odslej več prostora

Po direktni volitvi županov ima v marsikateri občini demokracija v občinski sobi več prostora. Ker koalicije za izvolitev župana (če nobena stranka nima absolutne večine) niso več potrebne, lahko frakcije prosto odločajo o vseh stvarnih vprašanjih.

Tako so morali tudi na Bistrici nad Pliberkom socialisti vzeti na znanje, da občinski svet sprejema sklepe tudi proti njihovi volji.

Na minuli občinski seji na Bistrici so hoteli socialisti, ki imajo po zadnjih volitvah župana in večino (9 SP, 5 EL, 4 VP, 1 JUL) povišati vsoto, s katero prosto razpolagajo referenti (Verfügungsmittel) J. Pajank (SP), P. Winkel (SP) in J. Partl (EL) od šil. 5000,— (kakor je bilo običajno v skupni občini Pliberk) na šil. 30.000,—. EL, VP in JUL se je zdela vsota previsoka, predvsem zato, ker mora občina varčevati, ker jo čaka po odcepitvi od Pliberka veliko investicij. Tako je bila potem z glasovi EL, VP, JUL potrjena polovična vsota, torej šil. 15.000,—, ki gotovo zadošča.

Občino Bistrica v tem letu čaka še veliko dela. Poleg pomembnih nalog, kot načrtovanje gradnje otroškega vrtca, mrtvašnice, gradnja telovadnice, itd., bodo občinski svet oz. pododbori morali obravnavati še nad 20 predlogov, ki so jih že vložili večinoma EL, VP in JUL.

Do spremembe pa je že prišlo pri VP. Odstopil je odbornik **Friedrich Kraut**; nadomestil ga je glavnošolski učitelj **Hermann Innerwinkler**.

S. K.

Dr. Slavko Kraut ataše v Mehiki

Trije koroški Slovenci so trenutno v avstrijski diplomatski službi

Domačin z Bistrice pri Pliberku dr. Slavko Kraut bo od 24. junija naprej avstrijski kulturni ataše na avstrijski ambasadi v Mehiki. Slavko Kraut je bil trenutno član avstrijske delegacije pri Združenih narodih na Dunaju. V Mehiki pa bo na ambasadi pristojen za kulturo in tisk. Dr. Slavko Kraut želi v svoje delo po možnosti vključiti tudi koroške Slovence. Njegova želja je, da bi na kak način predstavil tudi koroške Slovence v tej srednjeameriški državi. Letos bodo praznovali 500-letnico odkritja Mehike. V okviru teh praznovanj bo tudi Avstrija prispevala svoj del. Za predstavitev koroških Slovencev bi bile najboljše možnost npr. na umetniškem področju: kak koroški slovenski umetnik bi lahko razstavjal v Mehiki.

V Pragi je trenutno v diplomatski službi kot vodja kulturnega oddelka dr. Zdravko Inzko. V Beogradu pa je avstrijski generalni konzul naš domačin Ciril Stern.

S. K.

Dr. Slavko Kraut — kulturni
ataše v Mehiki.

Ciril Stern
— avstrijski
generalni
konzul v
Beogradu

Dr. Zdravko
Inzko —
vodja kulturnega
oddelka
ambasade
v Pragi.

Del otroškega zbora KPD „Drava“ iz Žvabeka

Prvič koncert KPD „Drava“ na Suhi

KPD „Drava“ je prvič v povojnem času priredilo koncert na Suhi in sicer zato, ker v Žvabeku ni bilo primerne prostora za tako veliko prireditev. Dvorana gostilne Motschulablick (Skubel) na Suhi je bila do zadnjega kotička polna, kar je za društvenika nadvse spodbuden pojav.

Spored je bil zelo pester in naši posebni gostje so spet bili dijaki Slovenske gimnazije. Tokrat nas je obiskal mešani mladinski zbor pod vodstvom mag. Stanka Polzerja. Kot goste na koncertu pa smo lahko pozdravili tudi ravnatelja gimnazije dv. sv. dr. Reginalda Vospernika s soprogo ter profesorja Štefana Pinterja in mag. Romana Vouka.

Otroški zbor iz Žvabeka je pod vodstvom Štefke Kap zapel tudi pesmi Ivanke Polanc in zanje požel močan aplavz. Vokalni ansambel Lipa iz Velikovca je z deloma zahtevnim programom navdušil poslušalce. Zbor vodi naš domačin mag. Bertelj Logar. Magda Zidej ter Elizabeta in Rudi Kotschitsch iz Vogrč pa so zai-grali na citre in klavir. Vsi trije so učenci glasbene šole, ki zelo uspešno deluje. Pevsko instrumentalna skupina iz Žvabeka je s svojim nastopom dokazala, da dosledno delo rodi bogate sadove. Ansambel obstaja že 13 let in trenutno ima 23 članov.

Kot na vseh dosedanjih prireditvah KPD „Drava“ je otroška skupina iz Žvabeka presenetila s posebnim vložkom. Zaplesali so nam „ples miru“. Skupina dela zelo ustvarjalno

pod navodilom Uli Pototschnikove. Nastop mešanega mladinskega zbora Slovenske gimnazije je na zelo prijeten način pokazal dobro delo in prizadevnost mladega profesorja glasbe mag. Stanka Polzerja, predvsem je publiko navdušila moderna skladba „Rondes“ Folketa Rabe.

Ivanka Polanc in Hubert Krop sta pri naši publiko zelo priljubljena. Skoraj si ne moremo predstavljati prireditve brez njiju. Ivanka je zopet predstavila nekaj novih pesmi.

Koncert je zaključil oktet „Suha“, ki bo letos 16. novembra praznoval 10-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti bo izdal tudi kaseto narodnih in modernih pesmi.

Prireditve so povezovali Mihej Drug, Krista Meklin in Jokej Logar. Veselilo nas je, da sta naš koncert obiskala tudi Nužej Tolmajer in Herman Germ s soprogo.

Srečanja absolventov Slovenske gimnazije iz naše občine se je udeležil tudi eden najbolj slavni absolventov, namreč gledališki igralec Marijan Srienec, ki je bil rojen v Žvabeku. KPD „Drava“ se zahvaljuje dir. inž. F. Kapunu in Kmečki gospodarski zadrugi Pliberk za gmotno podporo, ki je omogočila koncert.

Del MePZ Slovenske gimnazije iz Celovca

ČESTITAMO

V Sinči vasi je praznoval rojstni dan gospod **Pernuč**. Vse najboljše, zlasti pa veliko zdravja in sreče!

Društvo upokojencev iz Št. Jakoba čestita za osebni praznik **Rozi Keužnik** iz Št. Petra ter ji želi mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

Rojstni dan je praznovala **Marija Kumer** na Bregah pri Pliberku. Iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga zdrava in zadovoljna leta!

Pred kratkim je praznoval rojstni dan **Franc Vauti** iz Podgrada. Društvo upokojencev Podjuna iskreno čestita ter mu želi mnogo zdravja in veselja. Vse najboljše!

84. rojstni dan je slavila **Jožefa Warasch** z Djekš. Ob tem visokem življenjskem prazniku vse najboljše, zlasti mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

V Št. Lipšu obhaja rojstni dan in god **Felix Golavčnik**. Vse najboljše in še na mnoga leta!

50. življenjski jubilej je obhajala **Marija Roschman** iz Senčnega kraja pri Pliberku. Ob tem lepem jubileju vse najboljše ter še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

40-letnico skupnega življenja obhajata **Mici** in **Janko Male** s Srednjega Kota. Obema vse najboljše, predvsem pa zdravja in osebnega zadovoljstva!

Na Obirskem je obhajal dvojni praznik **Honzej Maloveršnik**. Iskreno čestitamo!

Rojstni dan je obhajal **Franci Rasinger** iz Leš. Vse najboljše in še na mnoga leta!

V Ledincih praznuje 60. rojstni dan **Tratnikov** oče, **Martin Ressimann**. Domače društvo Jepa-Baško jezero mu želi mnogo zdravih in veselih let v krogu domačih. Čestitamo!

Te dni je **Sonja Wakounig**, absolventka Slovenske gimnazije, kot prva Slovenka (in ena redkih žensk na Koroškem nasploh) uspešno opravila vse izpite s področja davčnega sistema na Zveznem ministrstvu za finance. Sonja Wakounig-Kert je zaposlena na Finančni direkciji v Celovcu in je med drugim pristojna za slovenske davčne zadeve. Sonji k lepemu uspehu iskreno čestitamo!

Občinskemu nastavljenju občine Bistrica nad Pliberkom **Ewaldu Woschitzu** in njegovi ženi **Mariji** se je rodil sin **Georg**. Srečnim staršem iskreno čestitamo, novorojenčku pa želimo obilo zdravja in veselja v življenju. Čestitkam se pridružuje EL Bistrica.

Dr. Herman Germ in **Kim Cramer** sta si v začetku maja v Ameriki obljubila večno zvestobo. Novoporočencema želimo na skupni življenjski poti vse najboljše ter mnogo sončnih dni!

V Steindorfu je včeraj obhajal svoj 78. življenjski jubilej župnik v pokoju gospod **Ferdinand Babnik**. Jubilanu čestitajo vsi prijatelji in znanci in mu želijo vse najboljše, predvsem zdravja in božjega blagoslova. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Našega tednika.

Na povabilo SPD „Edinost“ v Pliberku in SPZ je v petek pri Florijanu v Vogrčah gostovala znana „WIENER TSCHUSCHENKAPELLE“. Številni poslušalci so z velikim zanimanjem sledili sodobno kritičnemu petju Dunajčanov. Nastopili pa so tudi v Svečah, kamor jih je povabilo tamkajšnje domače društvo. Kot v Vogrčah, so tudi v Svečah zapustili pri poslušalcih globok vtis. Naša želja je, da bi še večkrat nastopili na južnem Koroškem.

Slika in besedilo: M. Fera

Literarni video s Haraldom Irnbergerjem

Na Koroškem rojeni žurnalista in pisatelj Harald Irnberger ni le pisateljski, temveč tudi igralski talent, kar dokazuje na video-kaseti „Mit ana braunan Tintn“, na kateri interpretira svoj tekst. 35-minutni barvni video stane šil. 290,— in je že naprodaj. Dobite ga v Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

Janko Ferk in Fabjan Hafner s pesmimi v Ö1

V soboto, 1. junija 1991, bo prvi program Avstrijskega radia (Ö1) oddajal ob 00.10 uri pesmi Janka Ferka in Fabjana Hafnerja. Oddaja ima naslov „Jazz und Lyrik“, sestavlja pa jo je pesnik in urednik Gerald Bisinger.

Janko Ferk se bo predstavil s pesmimi iz zbirke „Vergraben im Sand der Zeit“ (Edition Atelier, Wien 1989), Fabjan Hafner pa s pesmimi, ki jih je objavil v revijalnem tisku.

Ob tej priložnosti naj sporočimo, da bo Janko Ferk v petek zvečer skupno z Michaelom Maierjem nastopil v Beogradu, in sicer v frančiškanski cerkvi. Ferk bo bral iz svoje nove pesniške zbirke „sedim ob robu deževne kaplje“ (Državna založba Slovenije, Ljubljana 1991), Maier pa bo dal koncert na orglah. Honorar bosta podarila Helsinškemu komiteju v Beogradu, ki se zavzema za človečanske pravice.

Borovlje se potegujejo za deželno razstavo 1996

1990 so Borovlje praznovala 60-letnico mestnih pravic. Prvič pa so bile Borovlje omenjene leta 1246 — iz tega sledi, da bodo leta 1996 praznovala 750-letnico obstoja. Borovlje niso le glavno mesto Roža, temveč tudi gospodarsko središče južne Koroške. Odkar Borovlje obstajajo, so v okolici kopali železovo rudo in jo predelovali v kovino. Te surovine so omogočile razvoj puškarstva, po katerem so Borovlje znane po celi Avstriji, pa tudi izven nje.

Omenjeno naj bi zadoščalo, da bi Borovlje leta 1996 pod naslovom „Predelava železa in kovina na Koroškem“ z ozirom na puškarstvo smele prevzeti občinsko in deželno razstavo, ki naj bi se navezovala na že pripravljeno deželno razstavo v Hüttenbergu.

Veliko več kot tekmovalcev je gledalcev, ki pa skrbijo z svojimi komentarji za izredno dobro vzdušje.

Tekma koscev postala velik domači kmečki praznik

Že šestič po vrsti so si nabrusili kose in se pomerili med seboj fantje in dekleta ter moške in žene na tekmi koscev, ki je bila minulo nedeljo, 26. maja, pri restavraciji JUENNA na Čepičah pri Globasnici.

Tekma koscev pa ne privabi samo množice iz globaške okolice, ampak letos tudi prvič tekmovalce iz Zgornje Koroške (Arriach). Skoraj 30 tekmovalcev se je pomerilo, kdo najbolje obvlada to pomembno kmečko opravilo. Da pa ne kosijo samo kmetje, se je izkazalo, ko so tekmovali tudi domači župnik dekan Peter Sticker in mlajša generacija. Seveda pa se iz leta v leto zbira več gledalcev in opazovalcev, ki raje z „nabrušenimi jeziki“ tega ali drugega tekmovalca spravijo v negotovost.

Vse bolj se kaže, da je tradicionalna prireditev postala pravi kmečki praznik. Ta praznik pa so letos še olepšali MoPZ „Franc Leder-Lesčjak“ pod vodstvom Janeza Petjaka, Folklorna skupina in domači godci.

Seveda je bilo poskrbljeno tudi za jed in pijačo.

Domača podjetja, katerim se je prireditelj še posebno zahvalil, pa so darovali tekmovalcem lepe nagrade.

Pohvale vredna pa je izvrstna, dobra organizacija pod vodstvom predsednika SPD „Edinost“ Šteben, Huberta Dumpelnika. Žirija, katero so sestavljali izkušeni kmetje, je na podlagi hitrosti in kvalitete košnje določila naslednje zmagovalce:

domačini ženske: 1. Katarina Marketz, 2. Marija Sadovnik, 3. Apolonija Schmutzer; **domačini moški:** 1. Raimund Greiner ml., 2. Janez Petjak, 3. Gvido Sadjak; **gostje ženske:** 1. Annemarie Kogoj, Železna K., 2. Rozi Kogoj, Železna K., 3. Cilka Kolenik, Šmarjeta; **gostje moški:** 1. Herbert Kogoj, Železna K., 2. Wilhelm Puschitz, Arriach, 3. Andreas Marketz, Ženek. bernard

Zanimiv je bil dvoboj med kelnarcami restavracije Juenna. Za pol točke več je zmagala Cilka Kolenik (levo) pred Anko Maurell. Vsi pa upajo, da nimata dvoboja za ledične štebenske fante.

Na povabilo KKZ in MePZ „Jakob Petelin-Gallus“

Nepozabno srečanje z argentinskimi Slovenci

V imenu celovškega „Gallusa“ so argentinske pevske kolege počastili s primernim darilom Lenčka Kupper, Peter Hribnik in Marija Gruškovnjak. Predsednik Ivan Olip pa se jim je v prisrčnih besedah zahvalil za to edinstveno gostovanje.

Pretekli konec tedna smo koroški Slovenci imeli srečno priložnost spoznati Slovence v Argentini oz. njihov vrhunski zbor „Gallus“ iz Buenos Airesa. Zasluge za to imata Krščanska kulturna zveza in MePZ „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca. Koncert „Gallus po svetu“ (v soboto v Ledincah, v nedeljo v velikovski Neue Burg) pa ni bil samo srečanje z argentinskimi Slovenci, bil je tudi edinstvena glasbena ter pevska manifestacija enotnega slovenskega kulturnega prostora. Nastopili so še MePZ „Gallus“ iz Kranja, Trobilni kvartet „Gallus“ iz Ljubljane in „Gallus consort“ iz Trsta.

Tako v Ledincah kakor v Velikovcu je bil obisk odličen, navdušenje publike veliko. To predvsem po zaslugi gostov iz Argentine. Koroški Slovenci smo prvič imeli priložnost srečanja z argentinskimi rojaki, ki so po vojni morali zapustiti svojo domovino. Tedaj so veljali kot „narodni sovražniki“, ker niso zagovarjali stalništva, a zato resnično ljubili svoj narod.

Kako ljubijo svoj narod, dokazujejo dnevno v 12000 km oddaljeni Argentini. Slovenščine ne obvlada samo prva emigrantska generacija, temveč tudi druga in tretja. In kako! Imajo samo privatne šole in ne dobijo zanje niti groša javne podpore.

Zgled so lahko Slovencem v ZDA in Kanadi, kjer druga ter sploh tretja generacija govori skoraj samo še angleško. Zgled pa so lahko tudi nam koroškim Slovencem, ki sicer še govorimo po domače, a našo materinščino kljub temu ne obvladamo. V nasprotju do nas jo obvladajo argentinski Slovenci perfektno, se med sabo dosledno pogovarjajo slovensko in poznajo slovensko literaturo (tudi koroško!) bolje kot večina naših ljudi.

Poleg obeh koncertov (glasbeno oceno objavljamo na posebnem mestu; napisal jo je učitelj glasbe prof. Stanko Polcer) so gostje iz Argentine oblikovali svojo mašo v Selah, trobilni kvartet v

koroških Slovencev mag. Marjan Pipp, predsednik Zveze slovenskih zadrug Mihi Antonič, ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu dr. Reginald Vospnerek, zastopnik Dužbe sv. Mohorja v Celovcu dvorni svetnik dr. Valentin Inzko, vodja kulturnega oddelka pri avstrijskem poslanstvu v Pragi dr. Zdravko Inzko, predstojnica Zavoda šolskih sester v Št. Petru s. Regina Tolmajer.

V Velikovcu pa so bili tudi navzoči: minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular, minister za vzgojo in izobraževanje dr. Peter Vencelj, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matjež Grilc, vodja biroja za slovensko narodno skupnost pri Koroški deželni vladi dvorni svetnik dr. Pavel Apovnik, podžupan mesta Velikovec dr. Peter Aisleitner, generalni konzul Jugoslavije Marjan Majcen, rektor Katoliškega doma prosvete v Tinjah Jože Kopeinig, prof. Hans Mosser, član iniciativne skupine za kulturno sodelovanje v Velikovcu, predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Avguštin Brumnik in direktor Zveze slovenskih zadrug dipl. trg. J. Habernik.

Slomškovem domu ter „Gallus consort“ v Podgorjah. Da so se naši argentinski rojaki res lepo počutili na Koroškem, za to imajo tudi veliko zaslugo njihovi koroški Gallusovi kolegi ter Dom v Tinjah. Sprejeli so jih bratsko v svojo sredo. Krščanska kulturna zveza, ki je nosila glavno breme tega uspešnega gostovanja, pa je ustanovitelj argentinskega „Gallusa“ dr. Juriju Saveliju podelila Janežičevo priznanje, in prav tako tudi priznanje zborovodkinji Anki Saveli-Gasser.

Koncert v Ledincah so mdr. obiskali: dekan Martin Hotimitz, osrednji tajnik Narodnega sveta

Člani trobilnega kvarteta „Gallus“ iz Ljubljane so prav tako navdušili poslušalce.

Pisati oceno zborovskega koncerta je v naših koroških razmerah vsekakor dvorezen meč — zlasti še tedaj, če se tudi sam ukvarjaš s tovrstno glasbo. Če poskušaš biti odkrit in omenjaš tudi slabše točke, se izpostavljaš očitku, da si pristranski ali pa celo škodoželjen. Ker pa sem se sam že večkrat razjezil nad načinom poročanja v naših časopisih, sem povabilo Našega tednika, naj napišem oceno te prireditve, rad sprejel.

Že sam naslov je obetal poseben glasbeni užitek. Prav posebno pa je zanimala kakovost izvajanja skladb našega glasbenega velikana pri zborih, ki se krasijo z njegovim imenom.

Kot soprireditelj je najprej zapela domača skupina PD „Lipa“, pod vodstvom mag. Berteja Logarja. Zaželeli so nam prijeten večer s pesmijo sester Velik „Naj vse nas pesem dviga“. „Plus laudatori“, druga pesem Velikovčanov, pa je žalibog pokazala tudi začasne meje, saj so se razodele težave v višini in v podajanju melismov, ki so bile v ritmičnem smislu bolj „približne“.

Kot drugi se je predstavil publiki MePZ „Gal-

Užitek posebne vrste

lus“ iz Celovca. Prepričljivo so podali latinsko „Vespere autem“, čeprav je šlo dinamično forsiranje ob koncu nekoliko na račun čiste intonacije. Z velikim občutkom pa so zapeli Ciganovo „Domov v slovenski kraj“. Omembe vredna je tudi skladba Ivana Eröda „Viva la musica“, ki s svojim motoričnim ritmom spominja na Carla Orffa.

V nikakršni meri pa nista mogli zadostiti pričakovanju skupini „Gallus Consort“ iz Trsta ter komorni zbor „Gallus“ iz Kranja. Tržačani so sicer s kombinacijo instrumentalnega ter vokalnega izvajanja Gallusovih skladb pokazali zanimivo in v renesančni dobi vsekakor običajno prakso „col la parte“, niso pa mogli navdušiti publike z vse preveč umirjenimi tempi, nedisponirano pevko ter slabo intonacijo instrumentalistov.

Komorni zbor „Gallus“ iz Kranja pa je dokazal, da je ime včasih samo lepa fasada. Mučno je bilo poslušati slabe vstope in s tem pogojeno intonančno razpadanje posameznih pesmi.

Užitek posebne vrste pa je bil nastop trobilnega kvarteta „Gallus“ iz Ljubljane. Pospešeni tempi, brezhibno podajanje tako v ritmičnem kot tudi v intonacijskem smislu, vse to je publika upravičeno sprejela z navdušenjem.

Težko bo ocenjevati zbor, ki je tisoče kilometrov oddaljen od domovine ohranjal slovensko pesem in kulturo — so bili moji pridržki pred nastopom slovenskega pevskega zbora „Gallus“ iz Buenos Airesa (Argentina).

Toda že prva pesem „Resonet in laudibus“ je pokazala, da je vsako pomilovanje neumestno, saj se je predstavila vrhunska skupina, ki je s svojo dovršeno in sodobno interpretacijo Gallusovih skladb postavila druge vokalne skupine kar precej v ozadje. Ko je zadonela Ipavčeva „Bodi zdrava domovina“, pa je bilo najbrž marsikomu težko pri srcu. Bučno ploskanje se mi je zdelo kot prošnja za odpuščanje, saj je naš pogled segal le do Karavank ali kvečjemu do Ljubljane.

Mlajša skupina pevcev pa je s posebnim temperamentom zapela še nekaj južnoameriških narodnih, med katerimi je še posebno izstopala hudomušna „La puerca“ — pesem o ljubljenih taščah. Presenetilo je tudi razmerje pesmi (pet španskih in sedem slovenskih), s katerimi so podčrtali spoštovanje do države, ki jih je bila pred leti pripravljena sprejeti.

Množični zbor, katerega so sestavljale vse nastopajoče skupine, je ob koncu zapel še tri pesmi. Posebno doživetje pa je bila naša vseslovenska himna — Prešernova „Zdravica“, katero smo dostojno (stoje) zapeli vsi prisotni.

Stanko Polzer

JUBILEJNI MLADINSKI DAN KATOLIŠKE MLADINE

„Mladina bo morala biti še bolj aktivna!“

Letos je Katoliška mladina na dvojezičnem ozemlju tridesetič priredila Mladinski dan. Pod geslom „Ljubim te“ se je tokrat srečalo okoli 300 mladincev iz Koroške, Argentine, Trsta in Slovenije. Mladinsko mašo je daroval duhovni asistent KM Peter Olip in v svoji pridigi v smislu gesla poudaril, da je pri ljubezni najbolj potrebna pogojevna kultura. Osrednja točka popoldanskega

30. Mladinski dan slovenske Katoliške mladine ni samo jubilejni. Je tudi povod za razmišljanje, kakšen je bil včasih in kako ga sprejema mladina danes.

Nekoč je bil Mladinski dan za vso našo mladino edino osrednje srečanje. Obisk je bil množičen, vsako leto je prišlo več kot tisoč mladink in mladincev. Vsak, ki je danes že v „zrelejših“ letih, se ga še vedno z velikim veseljem spominja. Srečal je svoje znance in prijatelje, spoznal nove mlade rojakinje in rojake ter se odkrito veselil, če je lahko sodeloval bodisi pri mladinski sv. maši, bodisi pri bogatem kulturnem sporedu.

Kako je bilo mogoče nagovoriti toliko mladine? O tem smo se pogovarjali z železnokapelškim župnikom Poldejem Zundrom, ki je bil v preteklosti več let pastoralni asistent Katoliške mladine. Župnik Zunder je sprva opozoril, da so bile po farah aktivne mladinske skupine, predvsem t. i. farne mladine. „Pred vsakim srečanjem na Mladinskem dnevu smo tisti, ki smo bili odgovorni za organizacijo dneva, šli od fare do fare in skupno pripravili srečanje. Naš cilj je bil, da je nastopilo na prireditvi čim več farnih mladink. Mladinski dan ne more uspeti, če ni v fari aktivne mladine!“ zaključil Poldej Zunder.

Danes mladina svojega Mladinskega dneva že nekaj časa ne sprejema več v tej meri kakor svojčas. Poizkusi prirediteljev, da bi pritegnili mladince in mladinke v čim večjem številu in da bi bil Mladinski dan spet mogočna manifestacija, so bili številni, a na žalost neučinkoviti. Npr. leta 1984, ko so ga v Št. Pavlu v Labotski dolini priredili

sporeda je bil govorniški natečaj. V slovenski skupini je sodelovalo sedem deklet: prvo nagrado je dobila Helena Ošlak, drugo Milena Oswald, tretjo pa Mateja Kert. Kulturni spored so oblikovali mladinci iz Argentine, Novega mesta in nekdanji kaplani Ivan, Stanko in Peter Olip ter Jurij Buch in Janez Tratar. Njemu je sledil nastop Ette Scollo, mednarodne vrhunske pop- pevke.

stoječim delovanjem mladine na kulturnem področju ter specifičnimi mladinskimi vprašanji. To ni dobro!“ Hkrati kapelški župnik opozarja na pomen dolgoročnega dela, katerega bi se morale zavedati vse slovenske centralne ustanove.

In kaj pravi k temu mladi šmihelski kaplan Janko Krištof? „Vzrok slabega obiska je gotovo tudi raznarodovanje v naših vaseh. Najpomembnejši vzrok pa je dejstvo, da v naših farah mladinsko delovanje ni dovolj prisotno. Potrebovali bi precej več aktivnih mladinskih skupin.“ V tej zvezi je Janko Krištof poudaril, da skuša vodstvo Katoliške mladine v Celovcu že nekaj let najti za to usposobljene mladinske voditelje. „Na žalost nimamo primernih uspehov. Očitno delamo premalo energično, premalo profesionalno.“

Na koncu pa še stališče izkušenega duhovnika — bilčovskega dekana Leopolda Kassla. Dekan Kassl je kot mlad duhovnik mnogo prispeval, da je delovanje Katoliške mladine dobro uspevalo in da so iz nje prišli številni rojaki, ki so se uspešno uveljavili v javnem življenju našega naroda. Dekan Kassl: „Včasih smo imeli v vseh naših farah krožke aktivistov. Število aktivistov v teh krožkih je bilo omejeno, delali so načrtno in bili neke vrste predsedstvo mladinskih skupin. Sedaj so postale mladinske skupine redke. Stari način se je opustil, nove oprijeme pa še iščemo. To, kar danes na dvojezičnem ozemlju uspeva, je živí rožni venec. Taka skupina obstaja v vseh naših farah. Rezultat tega se vidi na pokrajinskih sestankih, ki so vedno tako dobro obiskani, da je cerkev premajhna.“

Dekan Kassl je pohvalil mdr. mladinske večere, maše, molitvene sestanke in še posebej akcijo „Slovenščina, moj jezik“, hkrati pa je izpostavil: „Mladina bo morala biti še bolj aktivna!“

Potem, tako smo prepričani, bo tudi Mladinski dan spet bolj uspešen.

„V naših farah mladinsko delovanje ni dovolj prisotno“

Bivši pastoralni asistenti Katoliške mladine dekan Leopold Kassl, župnik Poldej Zunder in Janko Krištof (z leve)

skupno z mladimi pripadniki večinskega naroda. Ali letos, ko so povabili mednarodno znano ter vrhunsko pevko Etta Scollo. Odmev je bil tudi tokrat bolj slab. Zakaj to?

Župnik Poldej Zunder pravi, da ima danes mladina ponudb še in še, na drugi strani pa da je kriva pomanjkljiva povezava med kulturnim in mladinskim delom. „Vse preveč se ločuje med ob-

Mladinski dan 1969 v Podgorjah: nastop nekdanjih bogoslovcev Joška Tilla, dr. Mirka Wakouniga, Pavla Oitzla, Stanka Wakouniga, Hanzija Varha in Tone-ta Opetnika (z leve).

Trst: „Slovenska skupnost“ izdala dve pomembni publikaciji

Slovenska skupnost in Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček sta 24. maja predstavila na sedežu deželne sveta Furlanije-Juljske krajine v Trstu dve publikaciji, ki ju je pripravila SSK, izdal pa omenjeni krožek, in ki morata zanimati ne le slovenske krajevne upravitelje, temveč tudi druge javne delavce, časnikarje, študente in profesorje državljanke vzgoje ter sploh občane.

Gre najprej za brošuro, ki govori o novem vsedravnem zakonu, ki je po dolgih desetletjih preosnoval določila o krajevnih upravah v Italiji (občine, sosveti, pokrajine, gorske skupnosti), in o statutih, ki jih morajo v tem obdobju sprejeti vse občine in pokrajine. Za Slovence v Italiji je posebej pomembno, da statuti upoštevajo in pozitivno opredeljujejo prisotnost naše skupnosti in pravice našega jezika. Zato so v brošuri tudi stvarni predlogi glede vsebine teh temeljnih dokumentov.

Druga publikacija pa je prava knjiga, v kateri je italijanski izvirnik novega zakona o krajevnih upravah, ob boku pa ima slovenski prevod. V knjigi sta še slovarčka upravnih izrazov, tako da gre za koristen priročnik.

Na predstavitvi so spregovorili deželni svetovalec Bojan Brezigar, predsednik krožka Šček dr. Rafko Dolhar, deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar.

Večer pred predstavitvijo je v Nabrežini zasedala komisija SSK za statute krajevnih uprav, v kateri so predstavniki SSK, ki so člani pripravljanih delovnih skupin v posameznih upravah. Tako je bilo ugotovljeno, da ob slovenskih zahtevah nastajajo težave v večjih upravah, kjer pa zaenkrat še ni bilo odločitev o ključnih vprašanjih v zvezi z jezikom, medtem ko je v pretežno slovenskih občinah delo steklo še kar konstruktivno, čeprav so tudi tu kake mučne izjeme z opuščanjem dialoga med večino in opozicijo.

IZ PLANINSKE LITERATURE

Hans M. Tuschar: Karawanken — Alpenveinsführer

Založba Rudolf Rother v Münchnu je izdala vodnik „Karawanken“, ki ga je napisal na Dunaju živeči Boroveljčan H. M. Tuschar.

To je doslej najbolj popoln vodnik po Karavankah.

Pred seboj imamo zdaj knjigo, ki služi tako planinskim kot tudi imenoslovnim potrebam. (Ali skoraj vsem. Absolutistično kategorijo „vse“ je konec koncev težko preveriti in zagovarjati. Resnično pa vsaj ob prvem prelistavanju ni videti, da bi bil avtor pustil kako belo liso za kritični prst.)

Brez dvoma je to življenjsko delo izjemnega ljubitelja tega gorovja, ki mu roka ni omahnila ne pri faktografsko natančnih, po enotnem vzorcu zasnovanih in z zgodovinskimi podatki podprtih opisih, ne pri zbiranju fotografij (čez 80), ne pri grebenskih in stenskih in drugih skicah (okrog 100), ne pri optipavanju oprimkov v težkih smereh, ki jih je preplezal bodisi kot prvenstvene, bodisi kot ponovitve.

Za planinca je pomembno, da so opisi videti sveži in zanesljivi, od avtorja osebno doživljeni in še daleč ne kot da bi bili znešeni z vseh vetrov in prepisani z orume-

nelih listov. Kot da je res čisto vse sam prehodil in preplezal in opisal glede na stanje, kakršno je zatekel leta 1990. Skozi formalno urejenost (vodnik je pisan po splošno sprejetih smernicah UIAA) seva osebna prizadetost in vliiva zaupanje.

Vodnik nadaljuje tradicijo karavanških vodnikov, od tistih, ki jih je pisal Ludwig Jahne na začetku stoletja (v predgovoru je napaka, ko navaja letnico 1818; pomladiti jo je potrebno za sto let) do Zoppovega iz leta 1974. Vmes seveda stoji tudi naš slovenski vodnik iz leta 1971 (z dvema ponatisoma, 1975 in 1983), ki ga avtor pozna in uporablja, četudi tega posebej ne poudarja. Da ga je uporabljal, se vidi zlasti iz slovenskih imen.

Slovenci smo lahko imenoslovja v Tuscharjevem vodniku še posebej veseli. Do slovenskega deleža v Karavankah je v vseh pogledih korekten, in to ne glede

Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ v Železni Kapli praznovalo 20 let delovanja folklorne skupine

20 let delovanja folklorne skupine

Letos praznuje folklorna dejavnost v Železni Kapli 20-letnico obstoja. Začetki segajo v leto 1971, ko je Leni Kuchar ustanovila prvo folklorno skupino v Železni Kapli. Tekom 20 let je delovala pet folklornih skupin (2 mladinski in 3 pionirske), ki so nastopale po vsej Evropi. V sredo zvečer je vabilo SPD „Zarja“ na kulturno prireditev v čast 20-letnice folklorne dejavnosti v Železni Kapli, pri kateri so gledalci uživali ob plesu, petju in ob diaprredstavitvi.

Začetki delovanja folklorne skupine SPD „Zarja“ v Železni Kapli segajo v leto 1971, ko je Leni Kuchar samostojno zbirala po hišah deklice in fante ter jih začela navduševati za folklorne plesse. Z mladimi je ustanovila prvo folklorno skupino v Železni Kapli, ki je 12 let uspešno plesala na Koroškem in tudi v tujini. Tako je skupina že prvo leto zaplesala kmečko ohcet, ki jo je po navodilih Leni Kucharjeve napisal Valentin Polanšek. Radi pa se spominjajo tudi l. 1982, ko so zaplesali tudi v Franciji.

Septembra 1977 pa se je pod vodstvom Traudi Uršic zbralo 20 mladincev, ki so se prvih korakov naučili v folklorni koloniji v Preddvoru. Tako se je ustanovila druga folklorna skupina, tako imenovana mladinska folklorna skupina, ki še danes deluje. Prvič je plesala mladinska folklorna skupina januarja 1978 v farni dvorani v Železni Kapli. Skupino je do 1990 vodila Traudi Uršic (14 let),

ki je tedaj morala iz poklicnih zadržev zapustiti to delo. Njeno mesto je prevzel Marijan Oražec, tako da je skupina brez prekinitve nadaljevala s folklornimi plesmi.

Leta 1980 do 1989 so v Železni Kapli delovale tudi tri pionirske folklorne skupine, ki so jih vodili Franci Sadolšek, Paul Uršic in Heli Novak-Korpišček. Pionirske skupine so celo pobratene s folklornimi skupinami v Neaplju. Na žalost pa od 1989 skupina ni več delovala, saj ni bilo več na razpolago, tako da so morale pionirske skupine prenehati s plesanjem. Vendar pa imajo pionirske skupine v načrtu, da jeseni zopet začnejo z delovanjem.

Mladinska folklorna skupina je v petnajstih letih nastopila več kot 200-krat v 200.000 ljudi. „To je bilo za nas vse največje doživetje,“ je dejala Traudi Uršic, tedanja voditeljica skupine. Pred petnajstimi leti je kapelška fol-

Najpomembnejši nastopi: 1983 — mednarodni folklorni festival v Beltincih v Sloveniji; 1986 — mednarodni folklorni festival Lipoljanski Susreti; 1987 — mednarodni folklorni festival v Neaplju; 1989 — mednarodni folklorni festival na Nizozemskem v Aalenu. Prav tako je skupina večkrat plesala v Ljubljani na kmečkih ohceti ter na Beljaškem žegnanju. Skupini je ostal v najlepšem spominu nastop na festivalu v Neaplju, ko je pri povorki po mestu stalo ob cesti nad 200.000 ljudi. „To je bilo za nas vse največje doživetje,“ je dejala Traudi Uršic, tedanja voditeljica skupine. Pred petnajstimi leti je kapelška fol-

klorna skupina skupno z društvom prvič priredila zdaj že tradicionalno Folklorno srečanje v Železni Kapli, ki je v prvi vrsti namenjeno poletnim gostom.

Letos praznuje folklorna dejavnost v Železni Kapli 20-letnico obstoja; v ta namen je SPD „Zarja“ v Železni Kapli v sredo vabila na kulturno prireditev. Spored so oblikovali folklorna skupina SPD „Zarja“, Obirbuam in skupina za diaprredstavitvijo 20-letnega folklorne dela. Po prireditvi pa so sodelavci in gledalci na prijetnem družabnem srečanju na plesu v hotelu Obir še dolgo v noč razpravljali o lepih spominih na 20-letno folklorno dejavnost v Železni Kapli.

Avtomobil kot izrazno sredstvo

Povod za raziskavo DAS AUTOMOBIL, ki jo je napisal Hannes Krall, je bilo vsakoletno mednarodno srečanje Golf-GTI ob Vrbskem jezeru. Letošnje srečanje je bilo že deseto. Knjigo, ki se kritično sooča s problemi, ki so nastali okrog avtomobila, je izdal Slovenski inštitut za preučevanje prostora Alpe-Jadran v založbi DRAVA.

Hannes Krall je v svoji dokumentirani reportaži o tem vsakoletnem srečanju, ko mnogi zamenjajo Otok ob Vrbskem jezeru za tekmovalno progo, skušal izrisati skrite namene in simbolično izpoved teme tega srečanja. Pri predstavitvi knjige je bilo tudi potrjeno, da je tematika emocionalno obarvana. Tako se je s svojimi argumenti v podporo tega srečanja oglašal na tiskovni konferenci tudi hotelir, ki pač ni hotel pogledati v zakulisje srečanja ob Vrbskem jezeru. Pri predstavitvi so sodelovali še univerzitetni profesor Paul Kellermann, ki je tematiko osvetlil tudi s socialnega vidika. Knjigo so vsak s svojega zornega kota predstavili Franc Wedenig (Slovenski inštitut za preučevanje prostora Alpe-Jadran), Helga Mračnikar (založba Drava) in univ. prof. Klaus Ottomeyer.

Hannes Krall: Das Automobil oder „Die Rache des kleinen Mannes“. Izdajatelj Slovenski inštitut za preučevanje prostora Alpe-Jadran. Založba Drava 1991.

kvišku iztegnjeni palec. Tako si gora s svojo obliko sama ustvarja svoje ime. (Zaradi špičastega „palca“ si je prisluzila tudi vzdevek „karavanški Matterhorn“.) Očitno je, da prvotni nemški zapisi niso razumeli pomena beseda „pauc“ (Pautz), niti prav dojeli, na kateri vrh se nanaša. Žal se je navzkrižno nemško-slovensko poimenovanje zdaj tako zakoreninilo, da ni upanja, da bi ga spravili na isti tir.

Takale drobna diskusija, ki še daleč na mara biti očitek, je kapljica v morje spričo velikega dela, vložnega v vodnik.

Pošteno je torej treba povedati, da bo tisti, ki mu ni žal 350 šilingov (ali 45 DM) za Tuscharjeve Karawanken, lahko mirno prepričan, da ima v žepu zares odličnega vodnika. Za popotnico mu bo avtor povezal še zimzelene človekoljubne nazore: „Prizadevamo si vsi, da sebi in potomcem ohranimo veličastno lepoto Karavank. V srca vseh prebivalcev pogorja, ne glede na narodno pripadnost in materin jezik, naj Stvarnik vsadi medsebojno razumevanje in mir.“

Stanko Klinar

Štipendija za devet koroških Slovencev

Možnosti študija v Sloveniji

Republiški sekretariat za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo Slovenije že od leta 1976 štipendira študente iz zamejstva ter otroke slovenskih izseljencev. Štipendije so namenjene predvsem študiju na višjih in visokih šolah v Sloveniji.

V letošnjem šolskem letu štipendira Republiški sekretariat za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo (RSVITK) 9 študentov iz Koroške, 35 študentov iz Tržaške pokrajine, 8 študentov iz Porabja in 21 študentov izseljencev.

Leta 1977 sta Avstrija in Jugoslavija sklenili sporazum o priznavanju zaključnih spričeval srednjih šol, v letu 1980 pa sta državi sklenili tudi sporazum o priznavanju visokošolskega študija.

Pogoji za študij v Sloveniji so naslednji:

— študentje iz zamejstva (Koroške) dobijo štipendijo RSVITK, če k prošnji za štipendijo priložijo priporočilo ene od osrednjih organizacij (Narodni svet koroških Slovencev ali Zveza slovenskih organizacij). Tudi koroškim študentom ni potrebno opraviti sprejemnih izpitov, razen za študij medicine in stomatologije

(vendar po drugačnih kriterijih). Kot vsi drugi pa morajo opravljati preizkus nadarjenosti za študije umetniških smeri (Akademija za likovno umetnost, Akademija za glasbo, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, Arhitektura ter Fakulteta za telesno kulturo).

Druga možnost, ki jo omogoča meddržavni sporazum med Jugoslavijo in Avstrijo, je, da študentje iz Koroške izkoristijo polletno ali enoletno štipendijo v Sloveniji, medtem ko so redno vpisani in študirajo na kateri od avstrijskih univerz.

Kdor se v šolskem letu 1991/92 namerava odpraviti na študij v Slovenijo ali želi več informacij o tej ponudbi, naj se čimprej obrne pismeno ali kar po telefonu na Republiški sekretariat za vzgojo, izobraževanje ter telesno kulturo, 61000 Ljubljana, Župančičeva 6. Za ta vprašanja sta odgovorna Karel Pristovšek 03061/331-655 in Viljana Lukas 03061/331-411.

Študijske smeri, ki so med Avstrijo in Jugoslavijo priznane

V oklepaju so navedene študijske smeri, ki jih lahko študirate v Jugoslaviji in so priznane tudi v Avstriji. Maschinenbau (Strojništvo), Baugingenieurwesen (Gradbeništvo), Architektur/Vermessungswesen (Arhitektura), Studienzeig Landvermessung und Ingenieurgeodäsie (Geodezija), Elektrotechnik (Elektrotehnika), Bergwesen (Rudarstvo), Hüttenwesen (Metalurgija), Techn. Mathematik/Mathematik (Tehnična matematika), Techn. Physik/Physik (Tehnična fizika), Studienzeig Physik (Fizika), Landwirtschaft (Kmetijstvo), Studienzeig Tierproduktion (Živinoreja), Studienzeig Pflanzenproduktion (Agronomija), Studienzeig Agrarökonomik Forst- und Holzwirtschaft (Agroekonomija), Studienzeig Forstwirtschaft (Gozdarstvo), Studienzeig Forstwirtschaft (Lesarstvo), Lebensmittel- und Gärungstechnologie (Živilska tehnologija), Technische Chemie (Tehnična kemija in sicer a) splošna kemijska tehnologija brez usmeritve, b) anorganska tehnologija, c) organska tehnologija, d) kemijsko inženirstvo in procesno inženirstvo), Studienzeig Chemie (Kemija), Psychologie (Psihologija), Studienzeig Geschichte, alte Geschichte und Altertumskunde (Zgodovina), Musikwissenschaft (Muzikologija in etnomuzikologija), Studienzeig Indogermanistik (Primerjalno jezikoslovje), Studienzeig Latein, Studienzeig Griechisch (Klasična filologija), Studienzeig Anglistik und Amerikanistik (Angleščina in angleška književnost), Studienzeig Französisch (Francoščina in francoska književnost), Studienzeig Italienisch (Italijanščina in italijanska književnost), Studienzeig Geologie, Studienzeig technische Geologie (Geologija), Studienzeig Botanik, Studienzeig Zoologie, Studienzeig Mikrobiologie (Biologija), Studienzeig Geographie (Zemljepis).

Študija pedagogike in časnikarstva (Publizistik und Kommunikationswissenschaft) se priznavata samo, če študent nadaljuje študij v okviru podiplomskega študija.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 31. maj
Fabjan Hafner: nove pesmi.

SOBOTA, 1. junij
„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 2. junij
6.30—7.00 Dobro jutro
na Koroškem. — Duhov-
na misel (msg. dr. An-
drej Kajžnik).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.

PONED., 3. junija
Oj mladost ti moja —
kam odšla si? Človek v
starosti (reportaža).

TOREK, 4. junij
Partnerski magazin.

SREDA, 5. junij
Glasbena sreda.
21.05—22.00
Koncert glasbenih
šol v ORF-teatru* —
2. del.

ČETRTEK, 6. junij
Rož — Podjuna —
Zila

Petek, 31. 5., 2. del: Nov pesniški cikel Fabjana Hafnerja

Ko je pred leti izšla prva pesniška zbirka Fabjana Hafnerja, je zbudila mnogo pozornosti, še posebno zato, ker se je avtor v njej izkazal kot natančen opazovalec podrobnosti iz okolja, katere je znal spretno, z živahno žilico za ironijo, spojit s širšim vsebinskim ozadjem. Vzrok, da je Hafnerjevo pesnikovanje v zadnjih letih skorajda utihnilo, je gotovo tudi dejstvo, da je skrbno nadaljeval s študijem — pripravil je diplomsko nalogo o estetiki pesništva Gustava Januša — in se lotil ustvarjalnega prevajanja — tankočutno je prenašal hermetični pesniški svet Daneta Zajca v nemščino.

Ta dejavnost mu je bila v korist pri snovanju novega pesniškega cikla, v katerem se srečamo s prvovrstnimi pesniškimi metaforami, ki širijo razgled od individualnega pogleda stvari na opis širšega sveta. Novi pesniški cikel bo bral sam avtor, urednik oddaje je Horst Ogris.

VABILO

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji in
zvezni realni gimnaziji za Slovence v Celovcu prireja

v nedeljo, dne 2. junija 1991, ob 14.30
v veliki dvorani Doma sindikatov v Celovcu

ŠOLSKO AKADEMIJO

pod geslom

„Jeziki — spremljevalci v jutrišnjo Evropo“

Poleg različnih skupin Zvezne gimnazije in Zvezne realne gimnazije za Slovence sodelujejo kot gostje kulturni ustvarjalci KPD „Drava“ iz Žvabeka, dijaki dunajske judovske gimnazije „Zwi Perez Chajez“, učenci gimnazije Lužiških Srbov iz Budyšina (bivša NDR) in gojenke 5-letne šole za gospodarske poklice iz Št. Petra pri Št. Jakobu v Rožu

Odbor šolske skupnosti na Zvezni gimnaziji
in zvezni realni gimnaziji za Slovence

CELOVEC

petek, 31. 5., ob 20.30
ROSSAVIELLE se predstavlja z lokom
ljudske glasbe, ki sega od Irske do Bolgarije,
ter interpretira staro glasbo in stara be-
sedila na svoj način.

Slovenska prosvetna zveza in Mladinski
dom vabita na kotalkarsko revijo „**KRESNA
NOČ**“

Čas: v petek, 7. 6., ob 19.30
Kraj: v Mladinskem domu v Celovcu
Gostje: KSD „Vipava“ iz Sovodenj

Spoštovani starši!

Tudi letos SPD „Edinost“ iz Pli-
berka organizira za otroke 10-
dnevno letovanje v BAŠKI na oto-
ku KRKU. Letovanje bo od 24. ju-
lija do 3. avgusta. Cena letovanja
skupno s prevozom znaša
2100,— šil. Otroci bodo ves čas
letovanja pod nadzorom vzgojitel-
jev in zdravnika. Če želite tudi Vi
prijaviti svojega otroka za letovan-
je, storite to čimprej. Sprejema-
mo otroke od 7. do 14. leta staro-
sti. Upoštevali bomo vse prijavni-
ce, ki bodo prispele najkasneje
do 20. 6. na naslov: SPD „EDI-
NOST“, v r. Anita HUDL, 9150
Nonča vas 81. Prijavnice lahko
dvignete na zgoraj navedenem
naslovu ali pri Posojilnici Pli-
berk.

JEZIKOVNE POČITNICE

ponudba za otroke od 10. do 16. leta
NOVO MESTO od 14. 7. do 3. 8. 1991

„Jezikovne počitnice“, ki stanejo za tritedensko bivanje v Novem mestu šil. 3800,— (in potni stroški), nudijo:

- tri ure pouka dnevno (razen v soboto in nedeljo)
- skrbno izdelan učni program, prirojen potrebam otrok
- polno integracijo v vestno izbrano družino z otroki v isti starosti
- ves čas tečaja oskrbo in pomoč našega spremljevalca
- spoznavanje dežele in ljudi na kratkih izletih
- možnosti za šport in razvedrilo, srečanje z mladimi ljudmi

KATOŠKI DOM PROSVETE — KATHOLISCHES BILDUNGSHEIM
SODALITAS 9121 TAINACH / TINJE
TELEFON (0 42 99 26 42)

SOBOTA, 1. 6. 1991 SAMTAG
OB 19.00 URE / 19.00
V/TINJAH/TAINACH

Koncert / Konzert

na dvorišču
Doma prosvete

im Hof des
Katholischen
Bildungsheimes

Das Sinfonieorchester
wird die
Kommunale Hof
Musik

MIT DEN
GRÖSSTEN
HOPFENKLEBERN
UND MELODEN
DES
ENSEMBLES

NARODNO
ZABAVNA GLASBA
Z VSEMI
NAJVEČJIMI
USPEŠNICAMI
ANSAMBEL
SLOVENIJA

ŠT. RUPERT PRI VELIKOVCU

KONCERT GALLUSOVH PESMI
Čas: v nedeljo, 17. junija, ob 14.30
Kraj: v Gospodinski šoli v Št. Rupertu
Sodelujejo: Oktet SUHA; Godalni kvartet
koroškega deželnega glasbenega društva;
pevski krožek graških studentov; Instru-
mentalna skupina LIPA; Vokalna skupina
LIPA
Prireditelj: Prosvetno društvo „LIPA“ Ve-
likovec

Ta koncert bomo izvajali tudi v nedeljo,
23. junija, v cerkvi na Humcu.

CELOVEC

DRUŠTVO „NAŠ OTROK“
vljudno vabi na redni OBCNI ZBOR, v torek,
4. junija, ob 20. uri v dvorani Slomškovega
doma, v Mohorjevi hiši, 10.-Okt.-Str. 25/1.

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

V soboto, 1. junija, ob 9. uri
**Predavanje: STRAH PRED
STAROSTJO — ZAUPANJE MED
ZDRAVNIKOM, BOLNIŠKO SESTRO
IN BOLNIKOM**
Predava: boln. sestra Lenčka Kralj

v soboto, 1. junija, ob 20. uri
Koncert:
ANSAMBEL SLOVENIJA
Narodnozabavna glasba
z vsemi največjimi uspešnicami an-
sambla

od srede, 5. junija, od 20. ure do sobo-
te, 15. junija, do 13. ure
**Razstava: „CAPODISTRIA“ — Med Ri-
mom in Benetkami**
Uvod: dr. Mitja Guštin, avtor razstave

v četrtek, 6. junija, od 14. do 18. ure
**Tečaj za spretno roke:
Marmoriranje**
(svilene rute), nem.
Voditeljica: Erika Malle, Dule

v soboto, 8. junija, 8.30 do 17.30
Tečaj za spretno roke: Akvarel, nem.
(za začetnike in napredujoče)
Voditeljica: Gudrun Frey, Beljak

v nedeljo, 9. junija, od 14. do 18.30
**Seminar za organiste, zborovodje,
kantorje in pevce**
Predavatelj: pokr. kantor Maks Mi-
chor, mag. Christoph Mühlthaler in
škof. kantor prof. Jože Popitz

GALERIJA TINJE:

v ponedeljek, 27. maja, ob 20. uri
Odprtje razstave
del umetnice DAINESE
(olje na platno)
Razstava traja do 4. julija 1991

VSTOPNICA

Mobilni pevski
zbor SPD
Valentin
POLANŠEK
Kvartet bratov
SARTNER
vabita na

KONCERT in PLES

v soboto, 8. junija 1991
ob 20. uri, v gostilni
KOVAC na ODIRSKEM

Po koncertu
PLES
Igor
ansambel
PRED-
PRODAJA:
šil. 40,—
VEČERNA
BLAGAJNA:
šil. 30,—

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Na-
rodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik
dr. Matevž Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi
Slingler, Marjan Fera, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec,
Viktringer Ring 26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na
naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; te-
lefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glonarjeva 8, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 900,—
Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8,— šil. (20,— Din.).

Dunajski študentje o svojem odnosu do SMO

Ko je bil Klub slovenskih študentov in študentk na Dunaju pred pol leta soustanovitelj Delovne skupnosti slovenskih mladinskih organizacij, je imel konkretne predstave o smislu, pristojnostih in ciljih Skupnosti. Glavni pomen DS SMO je bil po našem mnenju enoten politični nastop vseh slovenskih mladinskih organizacij v Avstriji, preko katerega bi lahko silili tudi centralne in druge "stare" organizacije v prav takšno politično enotnost, ne glede na njihovo svetovnonazorsko raznolikost.

Prvi konkretni cilj je bil skupni KOKS. DS SMO se je v začetni evforiji tudi dokaj marljivo lotila dela.

Ko je Klub slovenskih študentk in študentov v Gradcu dokončno odpovedal sodelovanje, je postalo nadaljnje delovanje DS SMO kočljivo, vendar bi še vedno lahko marsikaj dosegli, če bi bilo vseh pet organizacij voljnih sodelovanja. Izkazalo pa se je, da ni bilo vsem do tega.

Ko je konec februarja sklicala ZSO na skupno sejo Koordinacijskega gremija in KOKS, sta NSKS in KKZ očitno bojkotirala ta posvet z izgovorom, češ da imata preveč dela zaradi občinskih volitev. Da je bila to neresnica, sta dokazala zastopnika Kluba slovenskih občinskih odbornikov Peter Waldhauser in Bernard Sadovnik, ki sta kljub volitvam utegnila priti na sestanek. Takrat je SMO v svoji izjavi dokaj ostro obsodila NSKS in KKZ zaradi njenega otročjega obnašanja. Ena izmed organizacij članic SMO, Mlada KEL, se je takoj hitela umikati od tega pisanja in jela zagovarjati že omenjeni bojkot.

Ravno v tem času je Mlada KEL prevzela tajništvo SMO. Še vedno smo upali, da bo vsaj po volitvah

prevzela iniciativo za skupni KOKS, vendar tega do danes ni bilo.

Zato je Klub slovenskih študentov in študentk na Dunaju sklenil na seji 24. aprila 1991, da izstopi iz DS SMO, ker ne vidi več nobene prihodnosti za skupni politični nastop, kolikor je sploh smiseln.

To pa seveda ne pomeni, da prekinjamo sodelovanje s posameznimi mladinskimi organizacijami — nasprotno! Ravno zdaj bomo lahko bolj fleksibilno sodelovali z raznimi organizacijami, ne glede na to, ali so vključene v SMO ali ne.

Odbor KSŠŠ/D

Obisk pri Lužiških Srbih

Sehr geehrte Redaktion!

Es ist schade, daß Ihr Reporter, wohl wegen Zeitmangels, so magere Informationen über das slawische Brudervolk in der Lausitz (Lužyca), den bescheidenen Restbestand der Ostseeslawen oder Wenden, die vor 1000 Jahren das ganze Land zwischen Elbe und Weichsel/Wysla, bewohnten, mitgebracht hat.

Er verwendet leider im slawischen Text deutsche Ortsnamen wie Chemnitz statt Kamnica und Bautzen statt Budysin. Er erwähnt auch nicht den „Bautzener Bürgerleid“ (Anfang 16. Jhd.), das älteste sorbische Schriftdenkmal, auf das die Sorben sehr stolz sind, obwohl die Bulgaren bereits sieben Jahrhunderte früher ein slawisches Schrifttum besaßen.

Interessant ist in Bautzen die durch einen hohen Eisenzaun in eine evangelische und katholische Hälfte geteilte Hauptkirche. Eine Beson-

derheit ist ferner, daß die Sorben zwei Familiennamen verwenden, einen deutschen (z. B. Lindner), wenn sie deutsch sprechen und der in ihren Personaldokumenten steht, sowie einen sorbischen (z. B. Lipan), den sie in sorbischer Sprache, sowie in ihrer Zeitung „Domowina“ und als Buchautoren verwenden.

Die Sorben der Niederlausitz (Raum Cottbus) betonen ihre Wörter auf der vorletzten Silbe wie die Polen. Sie haben herrliche Volkstrachten, welche von den Berliner Ausflüglern bei den Bootsfahrten im Delta der Spree (Sprewa), dem sogenannten Spreewald, viel bewundert und photographiert werden.

Die Oberlausitzer in Bautzen und Umgebung betonen die erste Silbe der Wörter wie die Čechen. Sie gehörten früher zur Erzdiözese Prag und sind von dort bei der Erhaltung ihres Volkstums stark unterstützt worden.

Mit freundlichen Grüßen

Ing. Wilhelm Thilo
Zernattogasse 10
9020 Klagenfurt

Pridite z nami na planinsko srečanje

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi člane in prijatelje društva na 20. srečanje zamejskih slovenskih planincev s planinci iz matične domovine, v nedeljo, 9. junija 1991, v Tipani (it. Taipana) v Beneški Sloveniji v Italiji. Prireditelj je tokrat, po nekajletnem premoru, zopet Beneško planinsko društvo, ki vlaga znatne napore za obnovo dejavnosti. Kakor vemo, so izmenično vsako leto sre-

čanja na Tržaškem, Goriškem, v Benečiji, na Koroškem in na območju Jesenic oz. Gornjesavske doline. Lansko leto so bili na vrsti za srečanje Goričani.

Program srečanja je v glavnih obdobjih naslednji: Začetek ob 9. uri s pohodom (v okolici Tipane). Ob 12.30 uradni del srečanja z nagovori in pozdravi ter kulturnim sporedom, v okviru katerega bo med drugimi nastopil tudi domači pevski zbor iz Tipane. Kdor bi se rad udeležil nedeljske maše, se je more udeležiti ob 11. uri v cerkvi v Tipani. V popoldanskem času po uradnem delu srečanja in po kulturnem sporedu bo poskrbljeno za družabnost.

Srečanje bo ob vsakem vremenu! V primeru dežja pa se bo spored odvijal v župnijski dvorani. Upajmo, da nam bo vreme naklonjeno, da bomo udeleženci lahko spoznali in občudovali lepote deželice pod Breškimi Jalovcem in spoznali delo in prizadevanja teh ljudi, ki se borijo za socialni in narodnostni obstoj.

Prvič, odkar se prirejajo srečanja, bodo na tradicionalnem shodu prisotni tudi predstavniki zdomskih planinskih društev iz Nemčije, Švice in Argentine. Srečanje bo tako prispevek slovenskih planincev h gradnji in utrjevanju povezanosti vseh pripadnikov naroda, ne glede na območja, kjer njegovi pripadniki živijo. Prav zato vas še posebno toplo vabimo, da se srečanja v čim večjem številu udeležite!

Najbolj ugodno prispemo na srečanje v Tipano po zvezni oz. stari cesti po Kanalski dolini, skozi Venzone (sl. Pušja vas), Tarcento (sl. Čenta), Nimis (sl. Neme) ali pa po avtocesti do odcepa na zvezno cesto oz. staro cesto pri Osoppo v smeri Čente, Nem.

Slovensko planinsko društvo Celovec

Podnanosa v Sloveniji, MePZ „Srce“ iz Dobrle vasi
Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

CELOVEC

KULTURNO DRUŠTVO „PRI JOKLNU“
Čas: v nedeljo, 9. 6. 1991, ob 17. uri
Lutkovna igrice
„ZAJČEK DIDELDAJČEK“ — igra lutkovno gledališče „Plava hiša“ iz Ljubljane
Soprireditelj: Slovenska prosvetna zveza

ŽELEZNA KAPLA

KONCERT ob 400-LETNICI SMRTI „JACOBUSA GALLUSA“
Čas: v soboto, 15. 6. 1991, ob 20. uri
Kraj: v farni cerkvi v Železni Kapli
Nastopa akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane.

CELOVEC

JAVNI NASTOPI GLASBENE ŠOLE:
oddelek Slomškov dom
5. 6. 1991, ob 17.30
oddelek Mladinski dom
12. 6. 1991, ob 19.30

Srečanje Glasbene šole na Koroškem in Glasbene šole Slovenj Gradec bo 8. 6. 1991 ob 18. uri pri Brezniku v Pliberku.

ŽELEZNA KAPLA

2. junija 1991 ob 14. uri na Obirskem LOVSKA MAŠA
Oblikuje jo lovski zbor iz Železne Kaple.

GRADEC

SLOVENSKI PRAZNIK
Čas: v četrtek, 6. 6. 1991, ob 20. uri
Kraj: UNI-mensa
Nastopajo: Janko Messner, Jani Oswald, film „Tevžej“, Lačni Franc, Bruji
Prireditelj: KSŠŠG

RADIŠE

POSOJILNICA-BANK Celovec, registrirana zadruga z omejenim jamstvom vabi vse svoje člane na
REDNI OBČNI ZBOR
Čas: v petek, 7. junija 1991, ob 18. uri
Kraj: v kulturnem domu na Radišah
Upravni in nadzorni odbor

DOBRLA VAS

KONCERT
Čas: v nedeljo, 9. 6. 1991, ob 15. uri
Kraj: v kulturnem domu v Dobrli vasi
Nastopata: MePZ „Stanko Premrl“ iz

AKADEMSKI PEVSKI ZBOR TONE TOMŠIČ

KONCERT

sobota, 15. junija 1991, ob 20. uri
v farni cerkvi v Železni Kapli

Častno pokroviteljstvo: župan dr. Dietfried Haller

Kapelčani zasluženi zmagovalci derbija

Globasnica — Železna Kapla 1:2 (1:1)
Globasnica: Kaiser 3, H. Micheu 3, Zankl 4, Fera 4, Ch. Micheu 3, Pleschgatternig 3, Missetič 2, E. Pajaničič 3, Schatz 3, Kordesch 4 (70. Sadjak 3), S. Pajaničič 2 (46. Thonhofer 3)
Železna Kapla: Rus 4, Grubelnik 5 (58. Jerlich 3), Uznik 4, Kaschnig 3, Šporn 4, Preschern 5, Germačnik 3, Kuchar 3, Jenschatz 3, Kukovica 4
Globasnica: 200 gledalcev
Sodnik: Rieder (zelo slab)
Strelic: Jenschatz (30. 11-m), Šporn (81.) oz. Pleschgatternig (44.)

Derbi označuje zelo borbeno igranje obeh ekip, predvsem so se tokrat izredno izkazali Globašani. V prvem polčasu je bila tekma precej izenačena in razburljiva. Manjkale so premišljene poteze, prevladovala je taktika obeh ekip — samo ne prejeti zadetka. V 30. minuti pa se je tekma naenkrat zelo razvnela, ko je Jenschatz povedel na 0:1. Še pred koncem polčasa pa je uspelo Pleschgatternigu po napaki Kapelčanov rezultata izenačiti. V drugem polčasu so si Kapelčani priigrali terensko premoč;

predvsem Preschern je naenkrat zaživel ter uspešno vodil igro Kapelčanov. Dobra igra pa se je v 81. minuti le obrestovala, ko je Šporn uspešno zaključil napad gostov. Tudi Globašanom so se nudile priložnosti, vendar je vratar Rus nekajkrat silovito branil. Zmaga Kapelčanov pa je bila zaslužena!

Trener Železne Kaple Fera: „Z rezultatom sem seveda zadovoljen, ne pa z našo igro v prvem polčasu. Zdaj imamo seveda še naprej možnost, da osvojimo prvo mesto, vendar bomo morali našo formo še stopnjevati. Da osvojimo prvo mesto, vidim možnost v razmerju 50:50!“

Trener Globasnice Lesjak: „Smo vedno blizu zmage, a kljub temu vedno izgubimo. Enostavno nam manjka malo sreče, in to že celo v igri. S svojo ekipo pa sem bil letos prvič popolnoma zadovoljen. Zmaga

ogrozili šmihelskih vrat. Največjo priložnost je tik pred koncem zadel le vratnico. Trener Slanič je bil z osvojenimi točkami zadovoljen, ne pa tudi z igro. Nekateri bi se morali po njegovem mnenju bolj boriti.

Proti Galiciji samo zmagati

Konec tedna gostuje v Šmihelu ekipa iz Galicije, ki je trenutno zelo slabo razpoložena. Prav zaradi tega pričakujejo Šmihelčani zmago ter atraktivno igro za gledalce. Igrali bodo v popolni postavi. Še naprej pa je izključen Walter.

Donau: 50 gledalcev
Sodnik: Schatz (povprečen). **Strelic:** A. Mak (40., 71.), P. Čertov (50.), A. Oraže (65.)

Nekoliko spremenjena ekipa (Erik Oraže prvič od začetka branil) je sicer zanesljivo zmagala, vendar se je prava, zadovoljiva igra razvila šele v drugi polovici tekme. Tu so Selani letos prvič pokazali lep in uspešen nogomet, kar je zelo razveselilo predvsem trenerja. Presenetil je 16-letni A. Mak, ki ni le dobro igral, temveč zadel tudi dva gola. Tudi mladi vratar E. Oraže (trenira pri Dalanoviču) je v zadovoljstvo trenerja Kožarja branil zelo zanesljivo. S to zmago so se Selani povzpeli na 2. mesto.

2. mesta nočejo več izgubiti — Naslednje tekmo doma proti HSV želijo Selani seveda zmagati. „Prvoten cilj pa je igrati lep nogomet,“ je dejal trener Kožar. Ker nihče ni poškodovan, bodo igrali v popolni postavi. Trenutno 2. mesta pa Selani do konca prvenstva ne želijo več izgubiti.

2. razred E:

1. Šmarjeta	22	19	3	0	74:7	41
2. Sele	21	14	3	4	62:18	31
3. Pošta	21	13	4	4	53:25	30
4. Borovlje	21	13	3	5	52:23	29
5. HSV	22	11	4	7	41:39	26
6. Bistrica	21	9	5	7	48:27	23
7. Welzenegg	21	9	3	9	32:26	21
8. Union D.	22	8	5	9	41:55	21
9. ASKO	21	5	6	10	31:65	16
10. Žihpolje	21	4	7	10	20:42	15
11. Kriva Vrba	21	4	6	11	29:37	14
12. Poreče	21	1	4	16	22:80	6
13. Hörzend.	21	0	3	18	19:80	3

Motschilnig tik pred koncem zadel le vratnico

Šmihel/L. — Šmihel/P. 0:0

Šmihel: Vodivnik 4, Lopinsky 4, Buchwald 3, Juri 3, Krausler 3, Kert 3, Wagner 4, Gros 4, Matschek 3 (90. Božičević 0), Motschilnig 3, Pasterk 3 (60. Berchtold 3)
Šmihel/L.: 100 gledalcev. **Sodnik:** Kainz (dober)

Namesto Walterja (za 3 tekme izključen) je tokrat Lopinsky zavzel mesto libera ter nalogo tudi zelo dobro opravil. Šmihelčani so bili vsi tekmo bolj od domačinov, vendar nekaj priložnosti za gol niso izrabili. Domačini pa niti enkrat niso nevarno

Zdaj se je Bilčovs končno rešil

Bilčovs — Rožek 1:0 (1:0)

Bilčovs: Katnik 4, Schlemitz 5, Rauter 4, J. Kuess 4, W. Kuess 4, Hobel 4 (77. Schellander 4), Stojilkovski 4, Ogris 5, Partl 4 (86. Hartl 0), Weichboth 4, Quantschnig 4
Bilčovs: 250 gledalcev. **Sodnik:** Mitterbacher (povprečen). **Strelec:** Weichboth (43.)

Tekma je bila zelo borbenega značaja, predvsem velja to za igro domačinov. V prvem polčasu si je bilčovska ekipa priigrala tudi terensko premoč ter tik pred odmorom zadel odločilni gol. V drugem polčasu so gostje postajali vidno boljši in nevarno ogrozili vrata domačinov. Vendar vratar Katnik tokrat ni dopustil zadetka (enkrat ga je rešila prečka), tako da so domačini kar zaslužno odnesli dve pomembni točki v boju proti izpadu.

Proti Velikovcu bo manjkal Ogris

V naslednjem kolu igra bilčovska ekipa proti Velikovcu, ki je zadnje kolo slavil zelo visoko zmago (6:0) proti ASV. Ker pa Bilčovsčani lahko igrajo brez pritiska, pričakujejo točko.

16-letni A. Mak najboljši

Donau — Sele 1:4 (1:1)

Sele: E. Oraže 4, M. Mak 4 (15. Z. Oraže 4), Radosavljevič 5, Božič 4, F. Oraže 4, K. Hribnik 4, A. Mak 5, P. Čertov 4, N. Hribnik 4, A. Oraže 3, M. Oraže 3

Jenschatz je v 30. minuti hladnokrvno izabil 11-metrovko. Sliki: Fera

Pleschgatternig ni le dobro igral, temveč tudi zadel edini gol za Globašane.

Kapelčanov je bila kljub temu zaslužena!

Naslednje kolo igrajo Globašani v Št. Pavlu; trener Lesjak je prepričan, da bodo osvojili najmanj točko. „K sreči nismo več v nevarnosti, da bi izpadli; zato bodo igralci lahko igrali brez vsakega pritiska. Tako pričakujem najmanj točko!“

Kapelčani pa so že včeraj odigrali tekmo proti Pokrčam.

1. razred D:

1. Grebinj	23	14	7	2	38:12	35
2. Železna K.	23	14	6	3	39:19	34
3. Pokrče	23	13	7	3	34:17	33
4. Metlova	23	11	9	3	44:23	31
5. Dobrla vas	23	13	5	5	46:27	31
6. Frantschach	23	13	4	6	43:30	30
7. Šmihel/L.	23	8	7	8	39:28	23
8. Galicija	23	7	7	9	38:35	21
9. Lobot	23	8	2	13	32:53	18
10. Št. Pavel	23	5	7	11	26:46	17
11. Šmihel	23	3	10	10	25:35	16
12. Globasnica	23	5	5	13	37:49	15
13. Reichenf.	23	3	3	17	20:50	9
14. Sinča vas	23	2	5	16	22:59	9

ODBOJKA

Kvalifikacijski turnir DRUGO KOLO

V nedeljo, 26. maja, bi Dobljani morali igrati drugo kolo turnirja za uvrstitev v regionalno ligo. Imeli so še realne možnosti, da bi uspeli.

Dobro so se pripravljali cel teden in polni samozavesti čakali na turnir. V petek, 24. 5., pa je moštvo pretresla novica, da je umrl tast sekcijekega vodja Lojza Opetnika. Vsi igralci so rajnega dobro poznali in so imeli z njim dobre stike. Vrh tega je zbolel še legionar Boris Skudnik (dobil je špičke); tako je odbor SK Zadruga Aich-Dob v soboto sklenil, da bodo sodelovanje na nedeljskem turnirju odpovedali.

Tako so Dobljani izpadli z lestvice in se letos ne morejo več kvalificirati.

Edino, kar jim v tej sezoni še ostane, je finalna tekma v koroškem pokalu, katero bodo sredi junija igrali proti Wolfsburgu.

Živci in podniki niso prijatelji SAK

Ob koncu prvenstva — ko gre za vse ali nič — so Sakovcem očitno odločno povedali živci. Sicer so napadalci dali proti Matreiu 3 gole, zato pa je obramba „plavala po notah“ in dala še avtogol.

Da pa so sodniki v večini vse drugo kot „prijatelji“ SAK, je bilo očitno tudi na pretekli tekmi. Stranski sodnik ni videl desetmetrskega (!) off-sida.

Kriminalka med SAK Matreiem do 95. min. Stranski sodnik Hambaumer ni videl 10-metrovskega off-sida!

SAK — TSU Matrei 3:3 (1:1)

SAK: Leitgeb 3, Čertov 5, Kreutz 3, dr. Ramšak 3, A. Sadjak 2, Krausler 3, Galo 3 (66. Smid 0), M. Sadjak 3 (66. F. Sadjak 0), Stanisavljevič 5, Blažej 4, Lippusch 3
Igrišče ASV, 400 gledalcev
Sodnik: Glanz (dober — eden redkih, ki se letos ni „obrnil“ proti SAK)
Strelic: Blažej (28.), Stanisavljevič (68. in 72. enajstm.) oz. Rainer (48.), A. Sadjak (58. avtogol), Steiner (65.)

SAK je pričel tekmo zelo napadalno in je imel že ob začetku odlične možnosti; TSU Matrei se je le z veliko srečo obvaroval zadetka. Toda v 28. minuti je Adi Blažej končno odrešil SAK in povedel na 1:0. Goste iz Matreia pa je v 46. minuti odrešil stranski sodnik Hambaumer, ki je „spreledal“ napadalca, ki je bil 10 metrov globoko v prepovedanem prostoru v off-sidu; iz te akcije so gostje izenačili. Povsem nerazumljivo je bilo, da se SAK niti ni razburjal pri sodniku; čisto tiho je „snedel krivico“.

V II. polčasu (58. min.) je nato Lojze Sadjak popolnoma neoviran podal žogo mimo vratarja Leitgeba nazaj v lastni gol. 1:2 — SAK in gledalci so gledali in stali kot okosteneli. Za kratek čas je potem dajal upanje legionar SAK Stanisavljevič. Najprej je z lepim strelom iz 20 metrov izenačil (68.), nato (72.) pa je izkoristil enajstmetrovko. Vratar Matreia je prej podrl Adija Blažeja.

Le redki sodniki so ostali letos objektivni. Ker je bila celovška Austria vso sezono v nevarnosti, da izpade iz 2. lige, in je bil Slovenski atletski klub v „nevarnosti“, da se dvigne v 2. ligo ter tako postane najboljši celovski klub (le na katerem igrišču bi potem igral — mogoče celo v stadionu?), so se dvignile vse sile proti Slovenskemu atletskemu klubu — vsaj večina igralcev, funkcionarjev in gledalcev SAK je danes tako prepričana.

Št. VID — SAK

V soboto, 1. 6., ob 17. uri v Št. Vidu

Po tem голу je sledila odločilna napaka SAK. Namesto da bi ojačili svojo obrambo, so igralci naprej napadali in dobili v 85. minuti tretji gol. Pod režijo Stanisavljeviča in Čertova je SAK poskušal vse: štirikrat se je žoga odbila od vratnice oz. prečke (od tega 3 strela Stanisavljeviča), v zadnji minuti se je Stanisavljevičev prosti strel odbil od notranje strani prečke nazaj v polje... Žoga enostavno ni hotela v gol. Matrei je tako odnesel srečno točko in 6 rumenih kartonov, kar priča o izredni borbenosti gostov iz Vzhodne Tirolske, ki so s tem verjetno preprečili, da bi SAK postal prvak.

Lojze ima do cilja še dve tekmi.

Lojze Jagodič je s svojim moštvom prvak. Pliberčanom zadostujeta dve tesni zmagi, saj ima moštvo zdaleč najboljšo razliko v golih. Seveda pa ima tudi Trg dobre možnosti, pa tudi SAK se bi lahko teoretično še povzpela na 1. mesto. V nogometu je — kakor znano — vse mogoče. Zadnji dve koli: (tekme so ob sobotah: 1. 6. in 8. 6. 1991)
Pliberk: Klopinj — Pliberk; Pliberk — Mölltal
Trg: Trg — A. Wolfsberg; VSV — Trg
SAK: Št. Vid — SAK; SAK — Klopinj

Tako SAK ni smel postati prvak:

J E S E N I :

Trg — SAK

Sodnik Gerhard Strauß v 90. minuti podari Trgu 11-met. Milan Oraže brani — tekma se konča 0:0

SAK — Breže

Sodnik Gebhard Wulz prikrajša SAK za 11-metrovko — SAK kljub temu zmaga z 2:0.

SAK — Lienz

Sodnik Peter Harring prikrajša SAK za 11-metrovko. SAK izgubi z 0:1.

V I G R E D I :

SAK — Wietersdorf

Sodnik Bernhard Tschernitz je dobesečno „ukradel“ SAK 11-metrovko, ko sta dva igralca podrla legionarja Stanisavljeviča. 500 gledalcev je videlo 11-metrovko, samo eden — Tschernitz ne, ki se je skupno s stranskim sodnikom Mayerhoferjem „spravil“ na legionarja Stanisavljeviča in sodil na silo proti njemu. Vsak njegov dotik je bil že prekršek.

VSV — SAK

Branilci VSV vso tekmo nešportno „tolčejo“ po legionarju Stanisavljeviču. Sodnik Gebhard Wulz ga ne štiti, v 80. minuti mu popolnoma neutemeljeno pokaže rumeni karton, ki je prišel kot naročen. Stanisavljevič po 7. kartonu proti Pliberku ne sme igrati (SAK izgubi brez Stanisavljeviča z 0:1.)

Lienz — SAK

V 35. minuti „teatralično“ pade

v kazenskem prostoru napadalec Lienza Praster (ne da bi se ga kdo dotaknil). Zakaj je sodnik Peter Ruch prisodil zato Lienzu 11-metrovko, pri SAK se danes ne vedo. V tem primeru pa je potrebno povedati, da se seveda tudi sodnik lahko zmoti — tudi on je „samo“ človek. Vsa čast mu, če to tudi prizna. SAK je izgubil v Lienzu z 0:2; drugi gol je zelo smrdel po „off-sidu“ (stranski sodnik ni dvignil zastavice).

Borovlje — SAK

SAK zmaga sicer jasno z 1:6, toda sodnik Gebhard Wulz prikrajša SAK kar za dve 11-metrovki. Za razliko golov je to odločilno.

SAK — Matrei

Stranski sodnik Hambaumer ne vidi 10-metrovskega (!) off-sida, Matrei izenači in se zopet ujame v igro. — Predikat „objektiven“ pa je kljub vsemu potrebno podeliti naslednjim sodnikom: Josef Kandolf (4 objektivno sojene tekme), Anton Aichholzer (3), Peter Ruch (2), Reinhard Glanz (2), Erich Joas (1) in Gottfried Gajšek (1). Ali bi SAK postal prvak, če bi imel v vsaki tekmi objektivnega sodnika, je seveda drugo vprašanje; vsekakor pa bi imel enake možnosti kot Trg in Pliberk, ki se letos gotovo ne moreta pritoževati.

Koroška liga:

1. Pliberk	24	16	3	5	41:15	35
2. Trg	24	14	7	3	28:7	35
3. SAK	24	14	6	4	33:14	34
4. Matrei	24	10	7	7	36:25	27
5. Lienz	24	8	11	5	23:19	27
6. Breže	24	11	4	9	37:24	26
7. Wietersdorf	24	8	9	7	31:32	25
8. Wolfsberg	24	9	5	10	41:42	23
9. VSV	24	7	10	29:31	21	
10. ASK	24	6	9	9	27:35	21
11. Klopinj	24	6	7	11	26:40	19
12. Mölltal	24	6	5	13	27:36	17
13. Št. Vid	24	5	7	12	16:29	17
14. Borovlje	24	1	7	16	16:60	9

KOMENTAR
TEDNA

Alfred Wieser
sodnik 1. avstrijske
divizije ter član FIFA

Veliko se v zadnjem času govori o napakah sodnikov v Koroški ligi, predvsem SAK se počuti odškodovanega. Prepričan sem, da sodniki SAK in seveda tudi drugim ekipam nočejo namenoma škoditi. Seveda delajo sodniki tudi napake, prav tako kot igralci. To se pravi, da imajo tudi sodniki lahko slab dan. To je pač dejstvo, proti kateremu noben sodnik ni izvzet. SAK pa ima trenutno res precejšnjo nesrečo, kajti večkrat je po napaki sodnika

SAK trpi isto usodo kot FC Tirol

izgubil točke. Napakam sodnikov se ne more izogniti nobena ekipa, vendar je usoda SAK enaka usodi FC Tirol. Tudi na tekmah FC Tirol so se večkrat primerile napake sodnikov, ki so klub oškodovale za marsikatero točko. S tem hočem povedati, da se isto dogaja tudi na višji ravni. Sodnik je pač človek in vsak človek dela napake.

Vem pa, da koroški sodniki radi sodijo na tekmah s SAK, to pa ne, ker ekipa igra res lep nogomet, temveč ker se bistveno manj razburja nad sodniki med tekmo kot marsikatera druga ekipa. Tudi sam vedno rad sodim na tekmah s SAK.

SAK je sicer točko za Pliberkom in Trgom, kljub temu pa sem mnenja, da ima še vedno možnost za prvo mesto. Mogoče se v naslednjih dveh tekmah obrne sreča na stran SAK, kar bi me osebno zelo veselilo. Pliberk in Trg imata tudi pred seboj še težke nasprotnike, katerih že dolgo nista premagala.

Za zaključek bi še enkrat rad povedal, da noben sodnik namenoma noče oškodovati SAK. Med sodniki ima SAK več prijateljev, kot si verjetno misli!

Marijan Sadjak se je sicer trudil, vendar mu je le malo uspelo. Branilci Matreia so ga skozi tesno krili. Slika: Fera

Ani Müller — avstrijska prvakinja — zdaj na Portugalsko

Ani Müller-Klemenjak je na avstrijskem prvenstvu v Salzburgu v teku na 10.000 metrov ponovno osvojila 1. mesto. Z zmago si je zagotovila sodelovanje za evropski pokal na Portugalskem. Tam bo poskusila potrditi limit za svetovno prvenstvo na Japonskem. Trener Pepi Müller: „Za nas je bila zmaga na avstrijskem prvenstvu zelo pomembna, vendar boljši čas tokrat ni bil možen. Enostavno je bilo premrzlo; poleg tega je tudi deževalo in pihal!“

Osebe . . . osebe . . .

Dr. Janko Zerzer, ravnatelj Višje strokovne šole v Št. Petru ter predsednik KKZ, je bil imenovan za višjega študijskega svetnika. Dr. Janko Zerzer poučuje tudi na Slovenski gimnaziji, kjer je vsa leta poučeval dijake zglodno in z velikim osebnim prizadevanjem. Višjemu študijskemu svetniku, ravnatelju dr. Janku Zerzerju, uredništvo iskreno čestita!

Mag. Janko Ferik, slovenski pesnik in lirik, je pred kratkim izdal novo knjigo; menjal pa bo tudi svoje službeno mesto. Iz Mohorjeve založbe se bo preselil na mariborsko univerzo.

V Celovcu pa se bo posvetil med pravniki običajnemu sodniškemu letu.

Dr. Matevž Grilc 15 let predsednik Narodnega sveta

V ponedeljek po seji predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev so nastavljeni NSKS, NT, KKZ in KSOO presenetili predsednika dr. Matevža Grilca z informacijo, za katero dr. Grilc niti sam ni vedel — namreč, da je 15. maja minilo 15 let, ko je bil prvič izvoljen za predsednika NSKS. V ta namen je pozorna tajnica Milka organizirala torto (spekla jo je odlična kuharica Modestovega doma Matilda Fugger) in jo v imenu nastavljenec podarila svojemu „šefu“. V imenu provizoričnega obratnega sveta pa je čestital njegov predsednik Marjan Fera. Čestitkam so se pridružili tudi člani predsedstva.

Predsedniku dr. Grilcu želimo, da bi še naprej tako preudarno vodil NSKS.

Posebna sladica za jubilej

„Jubileje je treba praznovati, kadar pridejo.“ V tem primeru bi bilo bolje rečeno, „kadar jih ustrelijo“. Tako je dal Hermann Lippusch pred kratkim v Borovljah 1100. gol v zgodovini Slovenskega atletskega kluba. S torto (ki jo je posebej za to priložnost pripravil slaščičar Erich Mikic iz Pliberka) so ta teden slavljencu uradno čestitali tajnik SAK Silvo Kumer, trener dr. Ivan Ramšak in kapetan Miha Kreutz.

Hermann Lippusch, ki je po poklicu poštar v Sinči vasi, je bil počastitve izredno vesel in je obljubil, da se bodo navijači SAK v prihodnje lahko veselili še več njegovih golov, ki sicer vsi ne bodo mogli biti takega jubilejnega značaja, morda pa bodo odločili to ali ono tekmo, kar je gotovo še bolj pomembno.

Aleksander Čertov (desno) je dal Hermannu Lippuschu v tekmi odločilno podajo za 1100. gol v zgodovini SAK. Zato sta „jubilejno torto“ potem tudi skupaj pojedla. Foto: Fera

Zveza slovenskih zadrug razpisuje delovno mesto za jurista ali ekonomista

s končano visokošolsko izobrazbo, ki bi bil pripravljen po temeljitem strokovnem šolanju prevzeti odgovorno delovno mesto. Pričakujemo nadpovprečno zavzetost pri izvajanju zahtevnih nalog. Plača po dogovoru.

Prošnje za nastavitev pošljite na
Zvezo slovenskih zadrug
personalni oddelek,
Pavličeva 5—7,
9020 Celovec